

Рік XVII. Нью Йорк. Четвер, 6 го Мая 1909 Число 17

Vol. XVII. New York, N. Y. Thursday, May 6 1909. No. 17.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Цвітень 1909

Від. 63. Грицик Анна, чл. ж. чл. Павла	ум. 10,3 '09.	1400.00
94. Кравець Іван, ум. 20,3 '09.	-	1000.00
53. Балабай Ілько, ум. 21,3 '09.	-	1000.00
8. Нецьо Орест, ум. 26,3 '09.	-	1000.00
144. Конюшняк Настя, ум. 28,3 '09.	-	1000.00
40. Либонь Зузана, ум. 29,3 '09.	-	1000.00
70. Гебуза Миколай, см. 5,4 '09.	-	1000.00
78. Мицько Семан, ум. 5,4 '09.	-	1000.00
110. Цановчак Михайл, ум. 16,4 '09.	-	1000.00
16. Беґала Марія, ж. Юрія, ум. 25,12 '08.	-	400.00
187. Нестор Розалія, ж. Героніма 24,3 '09.	-	400.00
203. Занько Настя, ж. Гриця, ум. 12,4 '09.	-	400.00
174. Романишак Василь, утрата ока	-	200.00
46. Свистович Василь, нев. слабість	-	100.00
81. Свірко Войтїх, утрата руки	-	100.00
2. Грицко Іван, нев. слабість	-	100.00

Виплачено за пожиття на суму 11,100.00

Платня головних урядників за Цвітень 190.00

Адміністрація Союзу за Цвітень 110.40

Express від розсилки Календаря за 1909 р. 114.30

Весь розхід випосить \$11,514.70

Розмет платить 9759 членів на ціле посмертне (кожний по 1 дол. 11 цнт.) і 1393 членів на пів посмертного (кожний по 56 цнт.)

Крім того кожний член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1 дол. 25 цнт, а на половину посмертного 70 центів.

А. Шаршань, гол. касієр. С. Ядловський, гол. секр.
Дм. Канігула, гол. предсід.

Жадаємо знесення кари смерті для Січинського!

І засіли у понурій салі розправ львівського суду і сотворили над ним суд. А судили сі, які графови Потоцькому ставляють „живий пам'ятник“ на нашій, обкраденій землі. Судили його сі, що суть такими самими, як був Потоцький, судили його поклонники ідеї „Polska od morza do morza“, судили його наслідники і убожатели колишніх Потоцьких, Вишневецьких, Чарнецьких і других катів, убожатели тих, що то з усміхом щасливого вдоволення вбивали наших предків на паль, напили, колесували, дерли шкіру пасами, топили з них ліи. Судили його ті, які вічно у своїх мріях бачуть безконечний шлях, висаджений двома рядами палів а на кождім палю корчить ся в судорожних конвульсіях смерті козацьке тіло. Судили його ті, що любують ся у кривавих подвигах своїх „przodków“, що то топтали по відрізаних грудях козачок, що то тими грудьми били по лицю батьків і мужів. Судили його ті, яких ідеалом є, коли кат дре ниматок за шматком шкіри з Гонти, відрубує йому по кусникови руку, ногу, виверчує очі...

Судили його кати, яким лиш австрійське право не дало спромоги, дерти також з підсудимого пасами шкіру або ліи з нього топтити.

І засудили його на смерть.

Бо цілою його виною було тільки се, що він любив свій народ, любив горячо, більше як себе самого любив сей поневолений, потоптаний народ. Він любив його і сю свою любов не мав на устах але показав її ділом. Бо він належав до рода сих людей,

які заповідану своєму народови кривду відчують глибоко, які з усміхом глядять смерті в очі, які ні хвилину не заважають ся віддати в жертву своє жите, коли ходить о добро народу.

Засудили на кару смерті і з глумом прокладають його цареві до похилування!...

Український Народе!... Чи чуєш сей глум і сьміх над собою?...

Він не мордерця, не убійник!

Він мстник!

Мойсей побачив раз, як царський посіпака бив нагайкою до крові бідного робітника за се, що той ушав під тягаром, який був за великий на його збідновані плечі. І не витерпів Мойсей, та на місці вимірив лютому катови кару: вбив його!

Чи він вбійник?...

Коли дикий Олоферн підступив з дужим війском під сьвяте місто страх здійняв усіх. Не було спромоги обороняти ся. Розпука безнадійна обхопила кожного. І пішли там, де кожде серце спішить в дні смутку і тривоги. Стали молити ся... І об'явив Бог своє милосердіє над Ізраїлем. Прекрасна Юдита пішла у ворожий табір і знайшла ласку у дикого Олоферна. І коли він остав з нью сам і напив ся вина і пізно в ніч заснув, Юдита власним його мечем відтяла йому голову. І Бог вивів її з ворожого табору і над раном вона станула перед брамами сьвятого міста. Завели її перед старшину а вона розвиває китайку і паде з нью долів окрівавлена, страшна голова мертвого, народного ворога. І усі до землі поклонили ся Юдиті, що вибавила Ізраїля, що убила лютого ворога. І слава її героїства і жертви та любови до свого народу не згине ніколи, поки живі люди на землі...

Чи вона убійниця?...

Коли так, то нащо учать нас сего по школах і церквах? Коли діло Січинського погане, то погані суть і сі учинки виславлені в сьвятім писемі.

Чи не бачив Січинський тягарів та нужди свого народу? Чи не видів він як леть ся невинна кров дітей, жінок та старців?...

І чи не він є вбійник?...

Ні!...

І тому жадаємо знесення кари смерті, для Січинського!

Море сліз і горя народного довело Січинського до розпуки. І він у пориві сеї розпуки вбив того, якого уважав вождем і головним винуватком народного горя. Він переступив заповідь: „не убий“ і за се судді його вбивають „на підставі принципів закону“. І коли насильне відібране життя чоловікови є взагалі чимсь страшним, то відібране людського життя на підставі принципів закону — се щось найстрашніше, найбільше варварське, людській природі найбільше противне, гідність чоловіка найбільше подижаюче! Се є здоптане ногами усієї культури, усього християнства, се є вертане у дикий, варварські часи, коли то неподільно панував закон „зуб за зуб, око за око“ — се справжній тріумф звірства і наруга над усім тим, чим величає ся людськість у своїм цивілізаційнім поході!

І тому в ім'я подоланої культури і християнства ми жадаємо:

Увільнення Січинського від кари смерті!

Січинський і ми та польська шляхта і судді, се дві воюючі сторони. І сей, кого вони засудили, се був їх плінник. І по одній стороні станув мстник, що молоде своє жите, усю свою будучність положив поруганому, закованому народови, з другого боку станули наймлені кати злочинців, що перші повинні би

повиснути.... І його від них відділяють гори трупів, море крові і сліз, тисячі знищених людських істот.

І вони взяли його в полон і зробили з ним се, що їм захотіло ся. І як ворогів, їх суд не міг бути справедливий. І тому ми жадаємо:

Увільнення Січинського від кари смерті!

Не підлі наймити польської шляхти в ц. к. мундурах, не рабський суд, але може його судити лиш той великий мученик — наш народ. Лиш він розуміє душу молодця, лиш він годен його оцінити слушно і слушний видати присуд! І тому ще раз кличемо:

Протестуємо проти кари смерті для Січинського!

І нехай сей клич задунає по цільй Америці, де лиш живе жмінка Русинів. Скликуйте віча в кожній місцевості, виспайте протести! А річ певна, що коли наші послі дістануть сотки тисячів протестів, то ряд буде примушений увільнити його від кари смерті.

Нехай отже буде у кожного на думці:

Увільнити Січинського від кари смерті!

Трост Карнегія злучив ся тепер з трема банками, маючи тепер 40.000.000 дол.

Прилучає до себе Van Norden і Інститут Дев'ятинадцятого і Двадцятото Ворду.

Борба перед заснованем Спільки.

Трост Empire Компанії предложив злуку.

Заложене нової \$40.000.000 банкової інституції в нашій місті, оголошено вчера вечером. Компанія Тростова Карнегія має злучити ся з Van Norden Trust Co. і двома Стейтвими банками, контрольованими, Van Norden інституціями, і Дев'ятинадцятого і Двадцятото Ворду. Нова інституція, буде одна з найбільших свого рода в Сполучених Державах. Директорами і урядниками мають бути ті самі особи, котрі суть тепер в Компанії Карнегія. Charles C. Dickinson президент тої Компанії, сказав так: З достовірного жерела довідаю ся, що більше число директорів Тростової Компанії Карнегія, разом з сильним другим інтересом, сформували групу, котра взяла в контролю під наурокою: Тростову Компанію Van Norden, Дев'ятинадцятого Ворду Банк і Двадцятото Ворду Банк. Єсть їх наміром, злучити всі ті інституції з Тростовою Компанією Карнегія, творячи в сей спосіб сильну банкову інституцію з доходами \$40.000.000, з капіталом і надбужкою більше як \$4.500.000, підчас коли, число депозиторів дійде до 33.000. Се спричинить ся до ліпшого забезпечення депозиторів і скріплення інституції.

СПІЛКА СФОРМОВАНА ДУЖЕ СКОРО.

Позаду тої спілки, говорено, була велика борба між знатоками а грішми: між Тростовою Компанією Карнегія а Компанією

Тростовою Empire. Посліднього тижня Тростова Компанія Empire робила пропозиції Van Nordens. Компанії, закунити цілий їх банковий інтерес. Урядники Empire Co., було говорено, наймали наганячів в цілі куплення справи.

Через шукане помочи в сій цілі, пляни їх донесли ся до председателя Тростової Ко. Карнегія, п. Dickinson-а в послідню Суботу. П. Dickinson порішив з'єднати ті банки і тростові компанії, для своєї інституції. Він порозумів ся, з кількома своїми директорами, і спілка завязала ся дуже скоро Від Суботи, говорено, п. Dickinson і його спілники, працювали майже день і ніч, аж до вечера, поки не довели до побіди. При вчерашнім замкненню бізнесу, стан компанії і банків був як слідує:

СТАН.

Van Norden Trust Co. 12,128,871.59
Twelfth Ward Bank 2662,278.78
Nineteenth Ward Bank 9,503,508.44
Carnegie Trust Co. 17,076,333.58

Разом 41,370,991.58
Всі в Спільці платять.

Вчинок председателя Dickinson-а, буде прийнятий формально на митингу директорів Тростової Компанії Карнегія на дні Юнія 1. Комбінація ся, була одобрена директорами з Van Norden Trust Компанії і другої банками. Всі члени тої комбінації суть удачі, успішні, і платять дивіденду інституції, так сказав. Председатель Warner M. Van Norden з Тростової компанії Van Norden вчера: Причина тої злуки єсть се, аби зміцнити всі інституції.

Інтереса Van Norden Co., зміцнять ся через се і будуть узнані за такі. Нема правди в тім, немов би я мав усунути ся з бізнесу, або щоб я спекулював по залій стороні на маркеті. І певиджу причини чому би я не мав і дальше інтересувати ся банковими справами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Мирослав Січинський перед судом.

(Після „Діла“)

Отсе вже в третє йдемо тою самою дорогою. По дорозі поліція і комісарі, а в додатку також військо. Зложивши оружє в кізлі, готове кожної хвилі вирушити на „внутрішнього ворога.“

Склад трибуналу такий, як перед двома тижнями: проводить президент краєвого карного суду Мілашевський; як вотанти засідають радники Рибіцький і Терлецький; обжаловує заступник прокуратора д-р Перацький; протоколує аскултант Ремізовський.

На лаві присяжних засідають самі Поляки. О год. 9. мін. 20 починає ся розправа.

По залагодженю вступних формальностей, о 9½ год., протоколянт починає відчитувати акт обжаловання, найперше по польськи, а потім в руській мові.

По відчитанню акту председатель звертає ся до Січинського, взиваючи його до зложення зізнань.

Січинський забрав голос і виголосив слідуячу промову:

„До вини не почуваю ся, бо я відобрав жите од- ному чоловікови, котрий відбирав жите цілому народу. Бо коли гр. Потоцький як представник історичної Польщі через 5 літ відбирав політичне жите мому народови і міра вже перебрала ся, здавало ся, що мусить найти ся хтось, хто виступить проти того, бо так дальше не могло тревати.

Доля хотіла, що воно припало на мене і я відобрав йому жите. Розумієть ся, що суд зложений з однодумців і прихильників гр. Потоцького засудив мене на смерть. Одначе декотрі мої оборонці були на стілько адвокатами і на стілько мало політиками, що уважали за відповідне жадати, аби лікарі розслідили, чи мій ум був здоров у хвилі сповнення вчинку. Я противив ся тому, бо хоча внесене адвокатів і не вело до доведення невідвічальности а лише невідпорного примусу, то прецінь я знав, що з сего викують оружє проти нас і скажуть: не досить що хотів убити й убив, але хоче еще викручувати ся. Зробили-ж се проти моєї волі, а мали право зробити, бо я малолітний. Одначе лікарі, що досліджували мене, дійшли до пересвідчення, що я здоров і хорий не був, як се я все твердив.

Але пан прокуратор не придержуєть ся в своїм акті обжаловання того погляду, що панове психіатри. З його висказів виходить, що я — якийсь дикий звівір із східної Європи, якийсь дивогляд, психології котрого в двацятім століттю, в культурній християнській державі не можна зрозуміти ані витолкувати... Я не мав би нічого проти таких поглядів пана прокуратора і панів судів, бож відома річ, що „ситий голодного не знає.“ Але з висказу пана прокуратора, будьто психологія такої душі непонятна в двацятім століттю та ще й в християнській державі, виходило би, що тепер у нас на заході про політичні вбійства не чувати. Тимчасом так не єсть. Якби від 40 літ не було в Галичині політичних убієств, якби жандарми не вбили Каганця, якби не галицькі вибори, що відбувають ся в супроводі політичних убієств, якби не Монастирська, Коропець, Горуцько, Лядське, Львів, Перемишль, де по виборі п. Лібермана поліція задушила чоловіка — якби не се все, то й я не був би хопив ся політичного терору і не стояв тепер перед вами. Чи пан прокуратор не може пригадувати собі, як то п. Іневош не хотів подати руки одному своєму товаришови, кажучи до него: „Ranie hrabio, niech rano wrzodu obmyje sobie ręce z krwi chłopskiej, a potem będziemy się witać.“ Якаж се була кров? Чи з мордів довершених в цілях неполітичних? Се кров хлопів вбитих при виборах, кров пролита в інтересі пануючих кляс польської нації, котрі мають перевагу в Галичині.

Але можуть сказати, що се, що я тут говорю, се викрути, що я шукаю собі претекстів. Та що воно дійсно так маєть ся, як я сказав, наведу голос п. Буяка, котрий в творі „Galicya“ виразно каже, що польська культура в східній Галичині держить ся політичним терором. Що значить політичний терор? Мужик може сего не розуміє, але переложене на буденний язык значить се гнет, виборчі шахрайства, ціла адміністрація, що не лякаєть ся політичного морду для переведення своїх цілей. Коли-б я хотів вичисляти всіх убитих людей, не стало би на се часу.

Зрештою, навіть сам пан прокуратор є приклонником політичного вбійства, бо-ж він за кілька годин буде домагати ся моєї смерти, він iudex in causa sua. І се не буде вбійство приватне, але політичне!

Коли ходить о докази на те, що поневолений на- рід відбирає жите вождам своїх ворогів, то можна навести Росію, можна навести Варшаву, також християнську і культурнішу від Львова, і ті боротьби польської нації — християнської прецінь! — проти московського натиску і варварства, боротьб, в котрих польська нація не жахасть ся уживати політичних

убійств. Можна навести Добродзірку, котра кинула бомбу на Скалона, а в Вадовицях дванацять горожан увільнило її від вини і кари, бо адвокат сказав, що убити ворога вітчизни не є гріхом. Ніхто не подивував ся сему, не підняв ся ні один голос протесту, ніхто не сказав, щоб се був чин не добрий, нехристиянський.

Лишим отже християнство, коли говоримо про політику. Безперечно, ми всі противники смерти, але коли наші вороги уважають себе в праві відбирати жите, то й ми, сторона нападана, мусимо достосувати наше оружє до оружя противників.

На попередній розправі звернув мені увагу пре- президент Пшилуский, що межі Росією і Австрією є велика різниця і лікарі, котрі досліджували мене, підносили з натиском, що мого вчинку ніяк не можна рівняти з вчинком Добродзіркою. Та ми знаємо, яка у нас конституція. Каже приповідка: „Перебули-сьмо панщину, перебудемо і конституцію.“ А ся конети- туція не ріжнить ся в нічім від конституції російської а навіть від того стану, який був в Росії перед конституцією. Не покликуйте ся на те, що ми маємо рівні права, бо се є лише солодкі слова, а в практиці є що инше. За часів демократичної конституції дійшов мій нарід до того, що мусів виступити один чоловік і відібрати жите вождови рабівників.

А ми сей гнет відчуваємо — здаєть ся — два рази сильніше ніж в Росії, бо тутки протизаконно ломили і ломлять конституцію. І так було з давних часів, від коли тільки Польща мала до діла з Україною. Се ціла історична система. І Потоцький помер не лиш за свої власні діла, але також і за діла своїх попередників. Ми тішили ся тільки конституцією на папери, бо так само діяло ся і перед конституцією, як дієть ся від літ по нинішній день, але пануюча польська кляса завсідги каже, що не хоче наших кривд та, що все є добре.

Як шляхта зломилася свою конституцію, як зломилася конституцію 3. мая, так тепер шляхта, міщани і бюрократія ломлять конституцію австрійську. І так за пановання Потоцького ми не мали конституції. Мій нарід не мав ніякого впливу, на законодавство, на парламент, на сойм. Звісна річ, що в галицькім соймі на 160 послів ми маємо тільки 20 голосів, то значить: не маємо ніякого голосу; звісна річ, що австрійська конституція дає нам 3 рази менше мандатів як Полякам; звісна річ, що ми не тільки не могли впливати на адміністрацію і контролювати її, але ся адміністрація стояла зовсім виразно на услугах трех пануючих кляс.

Так було за Баденього і Пініньского, як се сказав Дашинський, але нещастем для Потоцького було те, що він був послідний.

Пословиця говорить: „поти збанок воду носить, поки ух не урветь ся.“ За Потоцького міра перебрала ся. Показало ся, що не тільки одна кляса, але всі кляси і сторонництва, не тільки консерватисти, але і всі демократи та велика часть людовців з п. Стапінським на чолі ділає на некористь і неволю мого народа.

Я наведу з моєї агітаційної практики один примір, де я бачив, що представитель польської демократії, чоловік тепер на високім становищі (не хочу називати його по імені), таким способом добивав ся в Бережанах мандату, що партії польські, головню людовці казали йому на вічах, що його мандат є злодійством.

Звісна річ, яким способом старали ся сі кляси добути мандати. Звісно, що в кождім повіті була інструкція, щоби вибрати кандидатів кола польського. І на се не було ніякої ради. Іздили депутації до Відня, писало ся в часописах в брошурах — нічо не помогло.

Здавало ся, що як настануть загальні вибори, то буде лучше. Передтим, за куріяльної системи було легше шахрувати, вистарчило настрашити людей, на- значити прим. правибори на 8. годину рано, а прийти і зробити їх о 7. і т. д. Але тепер було се трудніше, бо всі люди мають голос. Та найшла ся рада і на се.

Факт є, що при перших загальних виборах галицька адміністрація допускала ся таких надужить і таких шахрайств як ніколи передтим.

В акті обжаловання сказано, що, не зрозуміле є, як можна за се робити відвічальним намісника. Для мене не зрозуміле, як можна ставити таке питанє? Хто-ж є відвічальний за се, що дієть ся в краю, як не представитель власти? А Потоцький був не лиш цісарським намісником, але і проводиром польських міродатних партій, тож і помер не лиш як намісник, але і за діяльність усіх тих польських партій.

Дуже чемно сказано в акті обжаловання, що мені не подобала ся акція проти страйків. Пан прокуратор може не знає, яка се була акція? Цілі тижні і місяці держали людей по вязницях, щоби їх відтак увільнити, бо не було ніяких доказів їх вини. Хоч не було за що, власти уважали за відповідне мучити сотки людей тільки за те, що агітували за страйками.

Навіть „Січи“ переслідувано і то за такі дрібні річи, як ношене лент на грудях. І на таких дрібницях показало ся, що у нас йде до щораз гіршого, бо бюрократія покляла собі за задачу, щоби тільки знищити нарід. І коли польським урядникам вільно хохити в сокільських мундурах, то у нас заказали носити ленти.

А Потоцький був ворогом не лиш політичного розвитку нашої народности, але і культурного. Говорить ся, що нам ще так зле не дієть ся, бо все таки маємо школи і культурно можемо розвивати ся. Народних шкіл — говорять — маємо бідше як Поляки. Та се тільки в теорії, а ми в тій раді не маємо ані заступників ані голосу — она зовсім шляхотсько-польська.

І здаєть ся, що в конституційній державі не були би можливі такі події, як на львівськім університеті. Панове присяжні може і не знають, що на університеті підчас борби є револьвери! Послідний раз не один чоловік, але 20, 30 могло впасти трупами. Польська суспільність не звертає на се ніякої уваги, що в таких обставинах не може бути бесіди про науку, що університет не є огнищем науки, але борби та ані Поляки ані Русини не можуть учити ся. А Потоцький був один з тих, що у Відні проти правительства старали ся, щоби ми не мали університету.

Спитає хтось, чому се не стало ся вчасніше, лише якраз торік! На те відповідь дуже ясна. Як в Галичині була одна тільки пануюча кляса, се є консерватисти разом з духовенством, ми наділяли ся, що як прийде до голосу демократія, цілий польський нарід, то відносини змінять ся, не будуть такі жорстокі, що демократи спеціально старати-муть ся поправити сі блуди, залагодити сі рани, які руський нарід одержав в часі 500-літньої унії з Польщею. Але показало ся, що в Галичині є одна тільки партія — консервативна, від Стапінського до Потоцького. І се нас ще більше обурило. Ми пізнали, що конституція з виборчою реформою казує нас на політичну загладу, даючи нам п'яту часть того, що Полякам, що не будемо мати жадного впливу в соймі і парламентах, що для нас отже на легальній дорозі нічого здобути, що ми засуджені на політичну смерть.

Перед тим можна було перевагу польського народу толкувати тим, що виборча ординація покликуює до голосу тільки посідаючі сфери, се є шляхту і міщан, а мого народу ні. Але від часу загальних виборів та перевага — се розбій на моім народі. А руський мужик, як каже Буяк, коли не вищий культурою, то на всякий случай не низший від мазурського. Як отже можна було скасувати різницю між хлопом і шляхтичем, а лишити таку велику між польським мужиком і руським? Польський нарід п'ять разів сильніший від нас і в будучности буде се ще сумніше виглядати. І пан прокуратор слушно називає нас „народом розпуки“ — до сего причинила ся консолідація всіх партій проти нас і гадка самого Потоцького: знищити нас нами самими. Про се згадує пан прокуратор в першім акті обжаловання, та не говорить ані слова в другім. Чим се пояснити? Мені здаєть ся тим, що се було перед евентуальною війною з Росією. Таким способом навіть чемністю ріжнять ся оба акти обжаловання. В першім пан прокуратор підносить, що мій чин „є впливом пертийної борби — з одної сторони стає до неї велика, поважна партія за- слугуюча на підпору, з другої горстка, групка Українців, пожадаючих почесний та мандатів. Групка та розгоріла ненавистею до всього за то, що не призна- но її проводних прав, але радше партії староруській.

Як се все виглядало, ми бачили при послідних виборах до сойму. На команду зі Львова сповнювано шахрайства на річ російського агента Дудикевича. Коли-ж відносини не змінили ся під тим зглядом, то чому в акті пана прокуратора нема вже більше мови про ту групку пожадаючу почесний і мандатів? Для того, що я говорив про нову зброю Потоцького проти нас в тім напрямі, що ціла польська суспільність пішла проти нас на услуги російських агентів.

Предс. Мілашевський: Прошу так далеко не посувати ся.

Січинський: Крім тої зміни є ще инша дуже важна в новім акті обжаловання. Пан прокуратор висказав ся так в однім місці попереднього акту: „Марко Каганець кинув ся на жандармів і пробував вирвати карабін. Наступило шарпанє, при чім Каганець пробив себе, не здаючи собі справи, які то skutki потягне.“ Коли-ж се правда, що Каганець кинув ся сам на 3 жандармів і сам в себе вбив багнет, то чому ще раз не повторено сего?

Відповідно до тих змін, які наступили в акті обжаловання уважаю і я за відповідне змінити свої зізнання. Припускаю, що може панове присяжні і трибунал також тепер не зрозуміють добре, що та зміна має инші важніші цілі. Мимо того уважаю за відповідне зробити її. Мушу зазначити, що всі чотири чинники першої розправи: оборона, прокуратор, трибунал і обжалований були некоректні. Проти президента Пши-

дуского не маю нічого; протинно я вдячний йому за те, що сказав відразу, що мене не треба розсліджувати лікарями; була се одначе формальна похибка з його боку і через те найвищий трибунал уневажнив розправу.

Моя оборона постунає собі зовсім неполітично; такого внесення на розсліджене мене лікарями не треба було ставити.

Пан прокуратор також поповнив велику некоректність, бо замість піднести в обжалованню об'єктивні причини вчинку, уважав за відповідне так поступати, як я вже його зхактеризував, і навів байки, котрі в другім акті обжаловання не наїшли місця.

Що-до мене, то я поступив тоді не коректно, коли тепер мушу змінювати свої зізнання і вернути до того, що сказав в слідстві і на поліції. Мої тодішні зізнання були одначе пристосовані до того, що говорив пан прокуратор приміром: що я 30 ринських взяв у нагороду за морд і за них мав виїхати за границю. Коли-ж я тепер дістав в руки акт обжаловання і не найшов у ній ані уступу про боротьбу партій ані про Каганця, уважаю за відповідне вернути ся до моїх зізнань на поліції і перед д-ром Берзоном, а іменно в тім напрямі, чи смерть гр. Потоцького наступила згідно з моїм заміром, чи була для мене бай-дужа.

Від того часу минув рік. Може се судіїв не обходить, але я провів той час зовсім спокійно, ні одних докорів совісті не мав. Я прийшов до пересвідчення, що повинен вернути до своїх зізнань не тому, мов би був кровожадним звіром, але тому, бо мені здає ся, що я повинен висказати ясно се, що чув і сказав на поліції: „що смерть гр. Потоцького була згідна з моїм наміром.“

Говорячи про ці чотири чинники процесу, не згадав я про судіїв присяжних. Се зовсім природна річ, що вони так судили, вони як iudices in causa sua, і засудили мене на смерть за те, що я відобрав жите їх політичному вождови.

О справедливості тутки не може бути бесіди, до них я й не маю претенсії.

Я скінчив.“

По отсих виводах обжалованого, вголошених з великим супокоем, бажав предсідатель, щоби М. Січинський подав опис атентату.

На те обжалований замічає, що вже чотири рази повторяв се, тож просить, аби його звільнено від сього обов'язку тепер. Колиж предсідатель заявив, що після процедуральних постанов обжалований має на головний розправі або зложити свої зізнання або відмовити їх, обжалований виразно каже, що не буде зізнавати.

Тоді предсідатель трибуналу зарядив відчитане опису атентату на гр. Потоцького зі зізнань обжалованого, зложених у слідчого судії д-ра Берзона і на попередній розправі.

По відчитанню тих зізнань обжалований ще раз зазначив, що у нього таки був намір убити гр. Потоцького.

Потім замість випитування обжалов. Січинського про подробиці події убиства, відчитано на його жада-не, зізнання його з першої розправи. По прочитанню зізнань почало ся випитуване Січинського членами трибуналу, відтак прокуратором, а в кінці оборонцями та присяжними судіями. На питання предсідателя звернені до него обжалований зазначає, що він був „симпатиком“ української соціально-демократичної партії, хоч до її політичної організації не належав з причини своєї малолітності. Партія його на замах не вислала і вчинок його годі вважати вислідом діяльності партії. По сім предсідатель своїми питаннями виказує обжалованому, що він не може покликувати ся на народну санкцію свого учинку, бо проти него заявили ся і соціал-демократичні посли і духовенство руське і велика часть народу. „Коли оно дійсно так — відповів на се обжалований — то чому боїте ся поставити мене перед руськими судіями присяжними?“ Потім предсідатель знов вернув до того, що й перше говорив, аби доказати, що обжалований, як молодий чоловік, без житевого досвіду, необнакочений з скомплікованою машиною, звачив ся на свій вчинок нерозважно, що він при своїй інтелігенції повинен признати, що він поводив ся в своїм осуді гр. Потоцького старанно і незріло.

На те замічує обжалований, що атентат на гр. Потоцького „висів у повітрі“, прагає відому промову пос. Лібермана та прийняте Богородчанської депутації в намісництві з 20 лютого 1908, де селянський речник виразно вказував, що дальша наруга з конституційних свобод доведе в Галичині до проливу крові. Після сего предсідатель згадав про умови українського клобу з правительством та питав, чи обжалований часом не пошкодив народній справі, не допускаючи до зреалізовання обіцянь правительства. А то вже були ся почали переносини деяких урядників політичних. Обжалований зазначає, що народови своєму не пошкодив, бо усунув того, хто стояв на перепоні його розвитку. Умова, де правительство конституцій-

ної держави окремим актом обіцєе бережене закона, се скандал, а обіцяник гр. Потоцького до старостів се тільки доказ, що они справді допускали ся надужити. Що гр. Потоцький зломив умову з правительством, про те свідчить його тактика в університетській справі. На дальше питанє предс. Мілашевського що до умового стану обжалованого він заявляє, що ніколи не находив ся в стані умового забурення. Він здавав собі справу з атентату і чув, що инакше поступити не може. Потім розпитував обж. Січинського воянт Рибіцький і прокуратор Перацький. Січинський заявив при тім, що з повною свідомістю і з наміром убити гр. Потоцького виконав свій поступок.

На питання оборонця д-ра К. Левицького обжалований змальовує докладно, як у него через відомі події зростали думки, та як він мусів виконати свій вчинок, причім у своїх зізнаннях уникає нарочно всього, що могло-б його вину облекшити! На питання д-ра Старосольського зізнає, що стріляти до ціли ніколи не вчив ся, та що в хвилі атентату не мав поняття про різницю між убиством а мордом. В часі питань оборони звернув ся оден з присяжних судіїв з просьбою до обжалованого, щоби зізнавав по польськи, бо він добре не розуміє его а справа морального примусу має для него велике значінє. Січинський однак відповідав дальше по руски.

Тепер просить о голос член лави присяжних п. Фрідман, ад'юнкт Краєвого Виділу і питає обжалованого, чи він ідуци на авдиенцію, мав намір убити гр. Потоцького.

Обж.: Пане судіє, я вже на се питанє відповідав нині чотири рази, отже пощо мене питаєте еще раз? Чи се приємність мучити мене такими питаннями?

П. Фрідман поясняє, що не розумів добре відповіди, а що ся справа дуже важна, то хотів би почути ще раз поясненє обжалованого.

Обж.: Дуже мене дивує, що ви маючи засудити 20-літнього хлопця на пшеницю, ані не розумієте мови, якою він пояснює свій вчинок ані не завдаєте собі труда вважати на те, що він говорить. Отже позвольте, що я вам не відповім, тим більше, що ви й так переконані, що мене треба...

Предсідатель констатує, що обжалований відповів уже на поставленє питанє притакуючо. Та се п. Фрідмана невдоволило і він „для вяснення справи“ починає „питати“ далі, заявляючи піднесенем голосом:

— То я вам скажу, що ви мордували зовсім на зимно, бо инакше могли-б стрілити чи в ногу, чи в гору і були-б такі самі главні, не вбивши намісника як тепер убивши його.

Тут предсідатель перервав п. Фрідманови, пригадуючи йому, що він повинен питати ся, а не висловляти власні п. гляди, наслідком чого він замовк.

Сей виступ п. Фрідмана викликав загальне обуренє — навіть між польськими журналістами. Бо й справді п. Фрідман дозволив собі на обжалованє і то в такім тоні, до якого не посунув ся навіть прокуратор.

Наступило внесенє д-ра Левицького о відчитанє рішення львівської апеляції в справі спротивленя проти акту обжаловання і касаційного рішення найвищого судового трибуналу у Відні, а по прийнятю сього внесення і по відчитанню названих двох документів розправу відложено на 4 год. по пол.

На полудневій розправі адв. др. К. Левицький зажадав втягнення до протоколу нетактовної заяви прис. судії Фрідмана що до повної вини обж. Січинського і застеріг собі зробити з сего ужиток. Зі свідків переслухано яко першого Йосифа Каняка, вольного намісництва. Свідок чув три стріли, які упали один по другім. Потім обж. Січинський стверджує на основі сих зізнань, що він не стріляв до лежачого гр. Потоцького. Другий свідок Антін Ріпа, студ. політехніки, бачив Січинського перед послуханєм: спершу був знервований а потім спокійніший. На гук стрілів вбіг до салі за возьним Каняком і відніс вражіне, що Січ. стріляв до лежачого. Чув також слова Січ. до ком. Вігуна: „Забивем того лотра“. Дальший свідок Теодор Майкут, вольний намісн., не зізнав нічого нового. Свідок Стан. Скіпинський, комісар намісництва, розповідає про останні хвилі намісника і про вражіня, які зробила на гр. Потоцькій вість про смерть її мужа.

Свідок, комісар поліції, Діоніз Вігун, описує сцену стріли з обжалованим: Коли я ввійшов до ждальні послухань, розглядаючи ся по ній за слідами сповненого замаху, про який мені телефонічно донесено, побачив я при великім столі на однім з фотелів недбалого сидячого молодця. В тій хвилі почув я привіт:

— Гаразд! Ви мене не пізнаєте?

Я глянув на питаючого, а не пізнавши його спитав:

— А ви що ту робите?

— Я убив того лотра.

— Кого?

— Графа Потоцького.

— За що?

— За вибори, за Каганця, за наші кривди.

Коліж ком. Вігун ввійшов зі салі послухань, Січ. спитав его:

— Чи жие, бо инакше була би велика шкода..

Обжалований протестує і заявляє, що так не сказав. З тої причини відчитано зізнання ком. Вігуна з першої розправи, на якій він переказав слова Січинського так: „Чи жие ще, чи ні, бо инакше була би велика шкода“. На запит прокуратора свідок стоїть при нинішних зізнаннях.

По короткій перерві забрав голос др. Старосольський і ствердив, що Січ. змінив свої зізнання на свою некористь, і дивно поводить ся супроти трибуналу і супроти своєї оборони, тому оборона мусить твердити, що Січ. говорить неправду та що його наміром не була смерть гр. Потоцького. Для того умовий стан Січ-ого по-акті убиства мусить бути провірений, і для того ставить внесенє на особисте переслуханє ком. Станкевича. Січинський є того пересвідчення, що лише его смерть може принести хосен вітчизні і після того постунає а обов'язком оборонців є все зробити, щоби охоронити его перед смертю. — Трибунал згодив ся на переслуханє ком. Станкевича.

При кінці розправи, яка скінчила ся о 8¼ год. вечером, переслухано рушників-знатоків що до сили бровнінга, і лікарів др. Ляховича і Обтуловича що до ран гр. Потоцького. Оба лікарі згідно заявили, що перший стріл був смертельний.

По сім переслухано свідка, комісаря поліції Станкевича, який списував протокол з Січинським сейчас по замаху. Свідок заявляє, що Січ. відповідав ясно і звязло. Чи Січ. сказав тоді, що если-би був замах не вдав ся, був би його повторив, того свідок не тямить. Загалом поведене Січ-ого було спокійне, виглядало зовсім нормальне; ланцюшки, в які його заковано, прийняв з резигнацією. На питанє обор. д-ра К. Левицького свідок каже, що Січ. виявив був жалє за намісником яко чоловіком, а ще більше жалував вдови і дітий, однак яко намісника його не жалує.

Дальше переслухано п. Олену Січинську, матір обжалованого. З добродійства закона не хоче користати і буде зізнавати. Прокуратор др. Перацький, покликаючи ся на § 170, після якого особи підозрілі о співучасті в злочині, не повинні як свідки бути заприсягані, противить ся її заприсяженню. На то др. К. Левицький заявляє, що свідство заряджене проти п-ні Січинської застановлено, чим дала прокураторія доказ, що всякі підозріння що до її участі в тій справі є безосновні. Січинська заявляє, що спершу сама хотіла просити, аби її не заприсягнено, але тепер змінила намір і просить її заприсягнути. Трибунал по нараді ухвалив, свідка заприсягнути, а прокуратор застеріг собі задля сего зажалєне неважності. На питанє предсідателя, чи в її родині були випадки аномального закінчення житя, свідок зізнає: Брат моєї матери був хорий на хорну меланхолію, трех моїх братів відобра-ло собі жите. Мій батько був хорий на груди і помер в 1863 р. Матір жие доси і є здорова. Мати мала 18 дітий, з яких жие ще двоє: я і мій молодший брат. Прочі помирали в 7. або 8. році житя, хоруючи на скарлатину, або на інші недуги. Трех братів скінчило самоубійством, оден в 30, оден в 20, а оден в 17 році житя. Перший був капітаном і застрілив ся з причини хороби, другий застрілив ся по заручинах, а третій відобрав собі жите як кадет, бо не здав офіцирського іспиту.

Пред.: Отже жие ще семеро дітий. — Свід.: Так. — Предс.: Мстислав скінчив самоубійством, чи маєте що до пояснення? — Свід.: Був в високій степені нервовий. — Предс.: А Мирослав? — Свід.: Був також нервовий. Переходив як хлопець скарлатину. — Предс.: Учив ся з першу приватно? Свід.: Так. Потім записав ся до гімназії в Тернополі. В Перемішлі кінчив середні школи. — Предс.: Говорились про якісь кровотоки. — Свід.: Так, терпів на то якийсь час. — Предс.: Був дуже лагідного настрою. Спокійний, провадив жите дуже смирне. В дрібних справах житевих був уступчивий. В випадках, коли оволоділа ним якась ідея, не міг оперти ся її силі. В житю був щирий і отвертий. — Вкінці зізнає свідок, що обжалований прийшов на світ зовсім правильно.

Дальший свідок о. Кирило Лукасевич, брат баб-ки Січинського, зізнає, що Січ. переводив у него молодість. Був се хлопець амбітний, моральний, невибагливий, але зраджував нахил до меланхолії. Уникав товариства старших а дуже радо перебував між молодіжню. Родина Січинських була загалом нервозна і слабовита. Самоубійства між нею не були рідкістю. Вість про замах Мирослава передякала його, бо не надіяв ся по ній сего. **G 58**

З черги відчитано вісім протоколів лікарів-психіатрів з провірювання умового стану Січинського а се з днів: 17, 21, 24 і 27 жовтня, 10 листопада, 18, 29 і 3 грудня. На перших відвідинах Січ. заявив лікарям, що їх не взивав і не буде відповідати. Потім роздумав ся і розповідав все, про що його питано. Поводив ся нормально і був здоровий. На 8-их відві-

Продовженє на стор. 4-ій

SVOBODA

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson, New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN,
Superintendent
411 Washington Ave.,
ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKY,
editor
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW,
manager,
184 Hudson Str.,
NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y., under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

часопис для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союз“,
виходить щотижня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба всег-
да з гори.

Гроші треба посылати в ре-
дакційним листі, або через ек-
спресовий, або поштовою money
order (моні ордер). Money order
то є карточку, котру дістанете
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішли нам бо
без того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоб його адрес змі-
няти мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

Дописи просять ся писати ли-
шень на одній стороні картки.
Дописи непригожі до друку ни-
щать ся, наколи з гори не було
зазначено, що жадає ся її звор-
ту і не було залучено марок на
зворот.

Наша партійність.

На повисшчу тему мож-
наб з'ужити не тільки з
„бушель“ чорнила, але і
не малу паку пер, а також
треба розпоряджувати і на-
шим, що так виражу ся
„Рутенським терпцюм“!..

Переглядаючи усю „аме-
рицько-руську“ пресу, не
можеш й начудовати ся,
звідки й береться стільки на-
ївності, та звалювання ви-
ни оден на другого у на-
шого хитрого „Малороса“.

Зачнем від московських
пашквиль, як пр. „Свѣтъ“,
„Правда“, „Ам. Вістник“,
Гладикив „Посувач“, пре-
звітеріанський „Союз“ а
перейдемо на „Хлопський
Параграф“, „Гайдамаки“
та якусь несподівану „Ме-
ту“. Всюди аж кишить від
заяв до згоди, організа-
ції, „реформації“, братер-
ства, любови, просвіти.

Щоб се усе осягнути усі
заявляють, що нам треба
солідарности та цілковитої
загибелі теперішних роз-
дорів.

Приміром „Свѣтъ“ ціле
наше нещасте бачить в Ри-
мови, а цілковите спасен-

ня в московським „кн-
тославію“, хоч сам добре
про се знає, що нарід у
самій їхній „матушці“ Ра-
сеї, заявив ся одним роз-
пучливим протестом проти
російського насилія та
звірського царя-ката.

Оліфантська „Правда“,
а властиво д. Фекула, поза
передруком статей із поль-
ських газет, під котрими
підписує ся „Сверцок“,
дальше свого носа не ба-
чить і зовсім не знає, де
причіпити свою вмираючу
партію „Старо-Русовь“.

У гаспадіна Гладика бі-
да, бо „нет денгов“ на
„Посувача“, а передплачу-
вати його пашквиль, хоть-
би тільки і на к...п... не
оплатить ся, бо за грубий!
Молоденькі „Гайдамаки“
придержують ся як бачу
теорії „Наперед не халай
ся, й по заді не оставай ся“,
але валом вперед! І мають
цілковиту рацію.

Мг. „Хлопський Пара-
граф“ за далкий, за посту-
повий, за гумористичний,
за вільнодумний, за ради-
кальний, за „робітничий“,
за молодий, — ну і т. д.

Miss „Мета“ за соломя-
на, за медична, ну і за пи-
склива та сама не знає, що
хоче.

Га! Срібло, золото бачив,
але такої справдішньої пер-
ли усього нашої публіцисти-
ки, як Мг. „Союз“ від пре-
звітеріанської пропаганди,
ей Богу, еще не бачив!..

В 15-ім ч. журналу д. Ко-
сового є довга стаття п. з.:
„Наша партійність“, в ко-
трій говорить ся про хибу
дотеперішньої нашої полі-
тики в Америці.
Бачить ся там головну
причину лиха в тім, що
ніби то різного рода наші
„патріоти“, вмісто стати
відразу Американцями та
плонуту на старо-краєву
політику, ведуть і тут даль-
ше партійну боротьбу о біль-
шість прихильників.

Бігме рація, д. Косовий!..
Sure!

Але чиб ви, панове пре-
звітеріяни, не були ласкаві
показати нам, робітникам,
хто се так передовсім по-
ступає? Я гадаю, що хто
як хто, але ви самі передо-
всім розбиваєте і дробите
в падлючий спосіб нашу
робітничу солідарність в А-
мериці ради вашого осо-
бистого бізнесу.

Бо і скажіть мені, добрі
люди, де і хто з наших
українських провідників
билковав ся коли при по-
мочи якої небудь реформа-
торської секти релігійної
підносити національно і еко-
номічно нашого чорнороба?

Чи і така безличність у
вас, панове, зовесь також
поступом? Плювати і оги-
дити народови його бач-
ківську віру, а накидати
йому чужу, а тим самим
дробити його щораз то на
нові партійки, ослаблюти
його народню солідарність,
а рівночасно кричати „три-
майте злодія“, — як се на-
звати?

Чи ви думаєте, що той
наш робітник в дійсности
це такий дурний, щоб не
пізнав ся на вапних фар-
сействах?

Ага! До переведення ви-
шніх бісівських цілий одна,
однісенка „Свобода“ на
перешкоді. Чи не так, па-
ничі?..

Проквтуйте слинку.

Нарід наш в Америці і
„Свобода“, то таке нероз-
ділиме уже тіло, що не
тільки „Союзи“, „Посу-
вачі“, „Фонографи“, „Не-
правди“, та взагалі усі на
купу взяті подібні пашквілі,
але навіть й ціле пекло нічо
не вдіє. Нічо, крім погорди
від народу ви не надійтеся
за вашу роботу.

Хрегантій Свистун.

Переворот в Туреччині.

Деспотичне пановане ту-
рецького султана Абдуля
Гаміда II. покінчило ся дня
27. м. м. його детронізова-
нем і замкненем у в'язниці.
На турецьким престолі як
новий султан сів його брат
як Магомед V.

Магомед V. буде 35-им
султаном Туреччини як му-
жеський потомок Османа,
заложила турецької дер-
жави.

Обі палати парламенту
27-го цвітня затвердили
декрет детронізації султана,
виданий через Шейх-Уль-
Іслям, найвишого духовно-
го турецької релігії. Сей
документ звучить, що Аб-
дуль Гамід панував проти
святих прав і вичисляє
цілий довгий ряд поповне-
них ним злочинів. Цілий
документ, се страшний акт
обжалованя султана.

Конгрес покликавши на
престіл Магомеда як нового
султана, вибрав делегацію,
яка мала повідомити старо-
го султана про се, що скоїло
ся. Нарід повідомлено про
вступлене на престіл но-
вого султана салвою гар-
матньою з 101 стрілів.

Як прийняв старий султан
відомість про своє здетро-
нізоване, найліпше слідно
з оповідання одного з членів
делегації, Карассо-Ефендіо-
го. Він оновідає:

„Було се около третей
години по полудни, як ми
прибули до султанської па-
лати. Ми знали про се дуже
добре, що султан Абдуль
Гамід не дуже дорожить
людським життям та завжди
носить при собі набитий
револьвер та що він є зна-
менитий стрілець, тому то
і ми витягнули свої револь-
вери. Я можу впевнити, що
при найменшій підозрілім
руху султана ми-б його без
пардону застрілили.

Надійшов султан. Не-
певно підійшов до нас. Був
блідий і незвичайно нерво-
зний. Не мав на собі ніяко-
го уніформу, лиш був у-
браний по цивільному, не-
звичайно недбало, видко,
з великим поспіхом.

По звичайних поздоровле-
нях забрав слово один з
членів делегації. „Ми прий-
шли, аби вас повідомити —
сказав він — що ви на під-
ставі рішення турецького
люду зістали усунені з
престола“.

По тілі султана пробігла
конвульсійна дрож. Запано-
вала гробова мовчанка. Ми
ждали, аж він відізває ся.

Перші слова, на які здо-
був ся султан були розпуч-
ливі, виповіджені майже з
плачем.

„А мое житє?“ спитав
він слабым голосом. На се
дістав відповідь: „Народ є
підляхогий і великодуш-
ний. Вашому житю не гро-
зить ніяка небезпека.

Султан похилив голову і
знов довгий час мовчав і
поспітав дальше про судь-
бу його родини. Заки од-
нак можна йому було від-
повісти, він вказав рукою
на приділених до делегації
офіцерів і спитав: „А сі
жовніри присягнуть, що
будуть хоронити мое жи-
тє?“ На се дістав відповідь:
„Запевняємо вас, що народ
зовсім не думає про вашу
смерть... Потім султан по-
чав величати свої заслуги
для держави і народу та
аж розплакав ся... Він на-
стоював на се, аби офіцери
присягнули, що йому не
грозиць ніяка небезпека. Сі
однак такого приречення не
могли дати, позаяк се не
лежало в їх силі. Зі слова-
ми, що вони лиш мали по-
відомити його про рішене
народу, вийшли зі салі.

Церемонії при вступленю
на престіл нового султана
були незвичайно прості. Він
улицями удав ся до депар-
таменту війни де записав-
ся до конституції; з відти
удав ся до парламенту та
на кінець до своєї палати.
Цілий вечір в Константино-
полі мали місце радісні де-
монстрації. Улиці, пристань,
кораблі — усе було удеко-
роване. Численні депутації
складали бажання новому
султанови а з найвідлогіш-
их місцевостей держави
наспіли тисячні телеграми.
Тимчасом старого султана
без великих церемоній аре-
штовано і під ескортою вій-
ська спеціальним потягом
відставлено до міста Сальо-
нік, де над ним має відбу-
ти ся военний суд.

А сліди, що се головно
він був причиною револю-
ції, що за його згодою і ві-
домостію масакрує ся хри-
стіян в Адамі. Арменії і т.
д. є дуже численні. І так
приміром 3-го с. м. в уряді
телеграфічним в Константи-
нополі найдено цілу паку
актів, з яких, виходить, що
детронізований султан сам
зарядив різню християн в
Адамі. Рівнож найдено ці-
лий спис людей і домів, я-
ких мали вимордувати і
спльондрувати на дні 13-го
цвітня, коли то Абдуль
Гамід хотів знівечити нена-
висну йому конституцію.
Рівнож уплянував він на
24-го цвітня загальну різ-
ню християн в Константи-
нополі, однак сему стану-
ло на перешкоді заняті сто-
лиці конституційними вій-
сками.

Тимчасом над столицею
завішено стан военний і
строго карають усіх винов-
ників в співучасті в по-
сліднім замаху детронізова-
ного султана. Без ріжниць,
чи се навіть і найвищі у-
рядники — наколи їм до-
каже военний суд вину —
вішає ся їх. Так колісно
позвишено особистого при-
теля і дорадника султана,
а 3-го с. м. рано 13 провід-
ників последнього замаху.

В сей спосіб поступаючи
гадає новий султан най-
скорше повернути над і
порядок в деморалізованій
до краю його попередником
державі.

Мирослав Січинський перед судом.

(Продовжене із стор. 3-ої)

динах повторено Січинському його власні слова, які
він сказав передше лікарям, що він порівнював По-
тоцького з Муравевом і попрошено його, аби блище
се пояснив. „Потоцький — сказав — Січ. — був пред-
ставником системи, яка мала насильно нести польську
культуру Русинам. Муравев був знова простою худо-
биною, якому я без надуми стрілив би в лоб зза пло-
та, а потім утік“. З гр. Потоцьким не міг так посту-
пити, бо се був чоловік. Дальше Січ. заявив, що має
надію бути помилуваним на 20 літ в'язниці, почім бу-
де міг знова служити своєму народови.

По відчитаню протоколів психіатрів, відчитано
ще 18 зізнань свідків, як поліціянтів, співв'язнів Січ.
і двох його товаришів-академиків. Сі зізнання згідно
представляють його як нормального на умі.

Перервана розправа продовжала ся потім від год.
4. Наперед висказав своє оречене лікар-психіатр др.
Серадзкий а потім др. Кольбергер. Оречення їх згідно
стверджують, що Січ. є і був умово здоров, ніколи
не переходив недуги, яка би могла мати який відем-
ний вплив на його організм, є лише нервовий і вра-
зливий. Між іншими на питане обор. д-ра Левицького
заявив др. Серадзкий, що тяжко є відповісти, чи
Січ-ого хто намовляв до замаху. Думає однак, що дав
би ся намовити хіба тоді, як би прийшов до пере-
свідчення, що то є добре. Вкінці др. Серадзкий
заявляє, що Січ. є в ґрунті хлопцем з до-
брим характером.

По відчитаню ще кількох урядових свідоків про
обжалованого, прокур. Перацький вніс на переслухане
раді. Берзона, а обор. др. Старосольський поставив
внесенє на спроваджене актів процесів в Лядзім, Го-
рудку і Коропці та на переслухане всіх свідків з
тих процесів, а також на переслухане послів Роман-
чука і Василька. Трибунал по нараді відкинув всі ті
внесення. Прокуратор і оборонці застерегали собі з
тої причини зажалене неважності.

На тім замкнено доказоване поступоване, а пред-
сідатель Мілашевський відчитав питане для присяж-
них судіїв:

„Чи винен є Іван Андрій Мирослав Січинський,
що дня 12. цвітня 1908 року у Львові проти наміс-
ника Галичини, Андрія гр. Потоцького, в намірі поз-
бавлення його життя так діяв, стріляючи до него кіль-
какратно з репетієрового пістоля, що наслідком сего
наступила смерть?“

По відчитаню сего питання оборонці з обжалованим
нарад жували ся довгий час що до сего питання, по-
чім др. К. Левицький просив о поставлене евентуаль-
ного і додаткового питання, першого вистилізованого
в напрямі примусу психічного. Проти сих двох питань
розправи на 17. цвітня о 9. годині.

На суботнійшій розправі трибунал, по думці жа-
дання оборонців, поставив ще евентуальне і додаткове
питане. Прокуратор застеріг собі супроти того жа-
лене неважності. — Потім промовляв прокуратор і
оба оборонці.

О 4. год. по пол. оголошено вердикт лави при-
сяжних судіїв: перше питане (що до наміреного убій-
ства) затвердили 12-ма голосами, з додатком (що до
ділання під психічним примусом) 12-ма голосами від-
кинули.

На основі сего вердикту трибунал оголосив ви-
рок смерті на Мирослава Січинського, з додатком,
що предложити монарсі просьбу о помиловане.

На салі почули ми плач: всі звертають свій зір
на Мирослава і його родину, але вони були спокійні,
не плакали, та хто збагне їх велике горе і терпінє.
Публика його не бачила, бачили тільки ті, що відчу-
вали їх біль, а деякі Русини і Жидівки не могли
здержати ся від плачу. Одна Русинка зімліла.

Мирослава відпроваджено серед шпаліру багнетів.

Відтак удала ся родина Мирослава до кімнати
тюремного управителя і прощала ся із сином і братом.
Хвиля була потрясаюча. Не опишеш її словами.

Щойно по 5-ій годині відїхала родина домів.

Перед судовим будинком ждала тисячна товпа
публики, що хотіла дізнати ся про судьбу Січинсь-
кого. Дізнала ся про неї вже о годині 4-15, але не
розходила ся. В мить появили ся додатки польських
днівників про засуд на Січинського, публика розхо-
пила їх, але не розходить ся, а більшає.

Поліція почала без ніякого приводу розгоняти
товпу і з сього прийшло до демонстрацій. На улиці
Баторія, на Галицькій і на Марійській площі зібрани
ся тисячі народу. Поліція розганяє, атакує товпу, а
товпа більшає. Розніс ся спів піснї: Не пера і Смет-
wonу sztandar і товпа рушила в напрямі намісництва,
але кордон поліції не пустив перед намісництвом і
випер на Личаківську улицю, відки вже демонстранти
розійшли ся. На подвір'ю недалекої давньої пожежної
стражниці стояла компанія війська з наїженими
багнетами.

Місто оставало під вражінєм засуду до пізньої
ночі. Всюди сідний був небувалий рух. Всі говорили
тільки про засуд Мирослава Січинського.

Надіслане.

Нав'язуючи до поміщеної статі в попереднім числі „Свободи“ під заголовком „Де-що про нову часопис „Мета“ — одержала редакція слідуєше писемко, яке в українським переводі звучить:

„Хвальна Редакціє. — Користаючи з ласкавого прийняття наших заступників, які явили ся в Хвальній Редакції, аби вияснити відносини підписаної фірми що до її оголошень в часописи „Мета“, ми отсе і писемно заявляємо слідуєше: підписана фірма за редакційну сторону згаданої часописи „Мета“ зовсім не відповідає. Часопис „Мета“ поміщувала тільки наше оголошене.

Ми дізнали ся, що Ви охоронюючи своїх читачів виразили ся не зовсім корисно про нашу компанію. Днес в імя слупності і в імя заголовка „Свобода“, який видіє на Вашій часописи, ми маємо повну надію, що не замкнете і перед нами шпальт своєї часописи, та позволите і нам сказати пару слів, аби в сей спосіб направити заподіяну нам кривду.

Наша фірма існує уже повних чотири роки і товари, які ми продаємо, суть виключно ті, яких списа нахидить ся на нашій фірмі, а які суть під державним застереженням. (Се суть вина, коняки, горівки, лікери і сирони — Прим. Ред.) Нимно того, що більшу частину кореспонденцій залагоджують у нас кореспонденти чужими мовами, ми не дозволяємо їм на ніякі екстраваганції.

Що тикає ся статі оголошеної пару тижнів тому в тижневнику America-Echo то ми заявляємо слідуєше: Поміщена там стаття є неправдива і її писали люди такі, яких ми видалили з роботи. Як думати про правдомовність тих людей, видно з того, що один з них звернувся навіть до нас з висказом жалю за свій вчинок, а другий, довідавши ся, що у нас є вільне місце польського кореспондента, написав до нас просьбу, аби його опять прийняти. Сі листи охотно кождому покажемо.

Маємо повну надію, що Хвальна Редакція і нам відступить місце, та позволить і нам також оправдати ся з пороблених нам закидів.

З поважанем
America-Europe Company,
(підпис нечиткий.)“

Інкриміновану статтю в попереднім числі ми получили від д. Маркевича, який уступив тикаючий ся згаданої компанії перевіз з довшої статі поміщеної свого часу в польським тижневнику „America-Echo“ (число 8 з 20-го лютого 1909 р. — сторона 6.) і вони передовсім за се відповідають. Наколи ми однак поміщаємо спростоване уступу тикаючого ся згаданої компанії, а який то уступ цілком

вито не походить від редакції „Свободи“, а є лише дослівним переводом з другої часописи і то з поданням жерела, то робимо се з тої причини, що ми дійсно про сию компанію і про продажні ньюа а подані в надісланім нам ньюа листі товари, ніколи нічого злого не чули.

Уважаємо отже в сей спосіб справу за остаточно покладену.

Редакція

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

Май

- 6 Ч|Георгія влм.
- 7 П|Саву Єлиса.
- 8 С|Мурка еванг.
- 9 П|5 О Самар. Вас.
- 10 П|Симеона
- 11 В|Макс., Язона
- 12 С|9 Муч. в Киз.

— Демонстрація у Львові. В неділю вечером дня 18-го м. м., в день по засуді М. Січинського зібрани ся сотки демонстрантів всіх верств суспільних, щоб запротестувати проти засуду на кару смерті Мирослава Січинського. Грімкі оклики: „Проч з карою смерті!“ „Най живе Січинський!“ „Ганьба польській справедливості!“ — не умовкали. Вправді те, що демонстрація припала як раз на неділю, повело за собою се, що до демонстрантів прилучилась необчислена улична товпа. Демонстранти сьпіваючи зібрались під палатю латинського архієп., рушили під помешкане Матері Мирослава. Поліція походу сюди не пустила і демонстранти звернулись на Підвале а потім на ул. Руську. В тій хвилі поліція добула шабелі, а користаючи з ослони нощі, стала вжівати на всіх хто попав ся під її руку. Демонстранти не дивлячись на заходи кінної і пішої поліції, потягли походом на Ринок, та тут загорджено їм дальшу дорогу. Через довгий час стояли демонстранти під будинком „Просвіти“, сьпіваючи народні гимни та підносячи різні оклики. Число демонстрантів зростало. Залегли цілий Ринок, потім ул. Галицьку, площу Галицьку, поки не опинились на ул. Баторія, яку скоро опанували. В очах поліції улажено тут демонстрацію на широкі розміри проти „польської справедливості“. Уличні лампи погасли а зараз по сім поспішало на судовий будинок каміне, витовкаючи одну шибку по другій. Тривало се доволі довго, бо вибито шибки не тільки в довезнім судовім будинку від ул. Баторія, але і від пл. Галицької; вибито також шибки в гімназії Франц-Йосифа, яка творить одну велічезну будівельну цілість. Потім рушили демонстранти на пл. Марійську в напрямі театру та потягли під „Народний Дім“. Тут вибили кілька шиб. Відси потяг похід, не оглядаючись на поліцію в ул. Театральну і Трибунальську, потягнув знов на Ринок, щоб дістати таки на ул. Чарнецького. Однак поліція загордила сильним кордоном дорогу на ул. Чарнецького. Остаточно удалось п. В. співредакторови „Діла“ у спокоїти демонстрантів. Не обійшлося без жертв. Потерпіло легші і тяжші uszkodження тіла багатьох осіб, які розуміють ся з сим поховались, щоб не наражувати ся на поліційні доходи.

— В четвер, дня 28-го м. м. підписано в Скентон, Па. контракт на нових три роки поміж юніями майнерськими і властителями. Контракт є майже такого самого змісту як попередній, який — як відомо — скіячав ся сего місяця.

— І в Бутлер наші Русини не спять. Минувшого року заложили „Читальню Просвіти“. До сєй Читальні всі горнуть ся і ше своїх незрячих братів притягають. Пізнали, що лише влучности і правдивий освітї лежить народня сила. Пізнали, що партії лише розедрнуті і ослабляють Русинів, та ведуть їх на мавнівці. І прапором бутлерських Русинів стала „Просвіта“ на підставі етики християнської, не такої, як голосить запоморочений „Світ“, фальшивий „А. Вістник“ і їх прихвостень „Правда“. При Читальні завязав ся і кружок драматичний і дав вже три представлєня дуже вдачних. Найкрасше з них випало „Семе не краді“. З правдивим артизмом відіграв С. Когутанич, арендаря а В. Гайдор піяка-Танаська. Добре віддали свої ролі І. Цимбала, Жукотский П. Криницький, О. Малецький, С. Малецький і С. Цисан а в штуці „Відьми“ Ю. Петришак, Д. Варколяк, Д. Медвідь, А. Токмарська а А. Вурин. Режисером був О. Новосад місцевий дяко-учитель. Сих пару слів нехай стануть як надгорода за безкористовну працю тамошних Русинів, котру також узнала численна зібрана публіка і своїми гучними оплесками раз враз надгороджала аматорів.

— Як доносять з Пітсбурга. то дня 4-го с. м. в Агона случила ся в майнах вугля, 2000 стіп під землею експлозії порохоу, причім 7 майнерів тяжко зістало покалічених.

— Дня 4-го с. м. президент Тафт офіційно признав незалежність Болгарії і післяв царю Фердинандови гратуляційну телеграму.

— Се звісна річ, що сильні мира сего роблять для себе такі права, які для них найвигодніші. Доказом сего може послужити право, яке перейшло в легіслатурі стейту Нью-Йорк і яке з днем 1-го червня має стати обовязуючим. Після сього ні місто, ні суди не сьміють ограничати скорости їздї автомобілів а в разі, наколи автомобіль переїде чоловіка, то наложена на властителя кара не сьміє перевищати суми 100 дол. словами: с то долларів. Так отже від дня 1-го червня с. о. мешканці стейту Нью-Йорк будуть віддані цілковито на ласку автомобілістів, а як ся ласка виглядає видно зі статистики, яка виказує що від 1-го мая 1908 до 1-го мая 1909 тільки в місті Нью-Йорк забили автомобілі 77 людей не числячи тисячі покалічених. Тутешні часописи звязують до масових протестів проти сего драконського закона.

— Дня 30-го м. м. в усіх західних стейтах шалів страшний торнадо. В Індіанополіс, Інд. бурия позривала множество дахів при чім згнуло кільканадцять осіб. Місто Hillsboro, Tenn. цілковито знищене. В стейті Теннесі після донесень згнуло 42 осіб. Рівнож і місто Шікаго, Ілл. навістила найстрашніша бурия, про яку люди тямлять. Богато осіб згнуло при валеню ся домів. Шкоди гряджені в полю оцінюють на кількадесят мільонів долларів.

— Запав ся костел в землю в місті Іновроцлаві в Познанщині. Із землі вибухла рівночасно вода і залила весь просїр, де стояв костел. З людей ніхто не потерпів, хотїя се була велика плянница, бо люде, почувши підземний гук і побачивши зарисовані стїни костела, вийшли завчасу з нього. Причиною того незвичайного явпша є очевидачнї кї вода, що підмила фундаменти нового впрочім костела, котрого будова коштувала тому чотири роки 400.000 марок. — (100.000 дол.) Костел запав ся по сам дах і нема надії видобути його з землі. Крім того небезпечка западеня грозить прихїдству.

— Оноді в Парижі скоїла ся слідуєча цікава пригода.

Стоять на місті автомобілі. Приступає до одного шофера, (сього, що повозить автомобілем) якийсь голодранець і повідоє „Я, граф з Авбїлі! Я заложив ся в клубі за 50 люїдорів (2.000 франків), що обідати-му в сім подертїм одію у великим бесторані. Подумайте, чи не могли би, Ви зааранжувати сього діла. Дістанете 5 люїдорів“. Шофер не дав собі двїчі говорити, попросив пана „графа“ сідати і завіз його до перворядного ресторана, котрого властителя він знав. Незвичайного гостя обслужено дуже виставно. „Пан граф“ пообїдав, випив бутельку шампана, чарку найстаршого коняку і закуриив цигаро за 3 франки, відтак прикликав властителя і пояснив йому холодно, що зоветь ся Жіль Даваль, що вертає саме з робітничого дому і не має ані цента. Але захотїло ся йому раз гарно поїсти заки дістанеть ся до вязниці. Властитель витріщив на нього очі, шофер відїхав на своє місце, втративши пошану до французької аристократії.

— Три сонця нараз. З Білграду (столиця Сербії) доносять під датою 10. цвітня: Жителі міст Земуня (Семлина) і Білграду та їх охрестини були сего дня сьвідками цікавого а досить рідкого явпша. Показало ся рано о годині пів до 8. і тривало довше як годину. На східнім о-відї показали ся, бачить, три сонця в значнім віддалї від себе. Всі три були так ясні, що правдивого сонця від них не можна було відрізнити. Ті сонця відїїдали від себе хмари, через що їх світло видавало ся ще яркіше. Підчас того показало ся ше й сильно зігнєна дуга і се величаве явпше стало просто чаруючим. Забобонний сербський нарід поясняв собі се явпше всїляко. Але як пояснити се явпше зі становища наук природних? Подібне явпше можна частїше побачити на місяці. Оноді можна побачити, що довкола місяця, досить далеко від него зробить ся ясне біляве колесо. Се явпше поясняє ся тим, що у воздуху знаходить ся тоненька верства парі, крізь котру переходять проміні світла так, що переломлюючись в міхурцях парі, творять довкола жерела світла в сім случаю місяця, ясне колесо. Зовсім подібне явпше можна побачити в місті зимою на ліхтарнях, коли н. пр. їхати трамваем, в котрім шибки покрили ся тоненькою верствою замерзлої парі.

— Нова Палестина. Ані Аргентина, ані Уганда не змогли притягнути до себе жидів і дати їм можність до самостійного життя. Тому справа винайдєня для жидів такого краю, де би вони могли жити своїм життям, стає для них велім пекучою. Очевижно, що не їде тут про галицьких жидів, яким ліпше в Галичині живе ся, чим їх прадїдам в Палестині, але розходить ся о пересїдуванних жидів з Росії і Румунії. Російський комітет, центр жидівської організації вислав недавно делегатів до винайдєня в північній Африці відповідного краю на жидівську державу. Делегати найшли таку околицю межі Єгиптом а Триполісом, яка називає ся Кіренайка. На їх погляд було би там жидам дуже вигідно, лише чи они зможуть обїйти ся без „дурного гош“.

— Як їздить залізничний король? Нїякий монарх європейський не може собі позволити на такий збиток і такі вигоди, з якими їздить американський залізничний король Геррімен. Коли тому багачеві навкучить ся спідїти при своїм бюрі при улиці Бродвей в Нью-Йорку, то він бере свою жінку і доньку до свого окремого поїзду та їде з ними трохи на прохїд по залізницях.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Ви будете отворені від боляч: РЕВМАТИЗМУ, ФКЮКСИЙ, ПЕРЕСТУДЖЕНЯ, КОЛЕНА В БІДІ, К ЛЕНА В ПІДУ, БОЛЮ ЗУБІВ, НИВІХ ЕНІ ПОТОЧЕНІ — аєли ужикте PAIN EXPELLER RCHTERR, "ANCHOR", скоро натуряте болічі місця після поучєня яке в кождої бутелької получате. Завже тримайте бутельку в хаті, тає що в рвїї потреби аможете скорі алл біч! Ієї аїтїя прєдате по 25 і 50 цїт. бутелька. Ужикайте шо кожда бутелька єсть печатана в нашїю червоною озорною маркою п нот. Бєа сєго є фальсїфікат. P Ad Rich e & Co 215 Pearl Str NEW YORK

Dr. J. POLLOCK

176 Newark Ave., Jersey City, N. J.

Рєе аубї бєа вєсєко болю. Рєставлє аубї, котрі вповні наслїдуєт нату- ралїи. Злєзтє аубї вичєновє плємбамі золотимі, платїновимі або кістїнимі. 17-20

РОБОТА ІВАРАНТОВАНА.

Прїймає тїєскїє сплатї, єсли нє можна вєплатїтї вєсєго нараз. У нас розмєвїтєсь по руськї.

Коли відтак де приїде, то поїзд заводять на т. зв. мертву лінію, а Геррімен виходить тоді зі своєю родиною і може через якийсь час любовати ся видом чужих сторін, котрі в його поспішній їзді можуть що хвиля змінати ся. Його поїзд складає ся з п'ять вагонів. Вагон, призначений лиш для його особи, містить в собі спальню, комнату до сніданя і салюн зі скляними стїнами, з котрого видко на всі сторони, а до спальні припирає ще малий кабінет з ванною до купання. Другий вагон містить в собі цілий ряд комнат до снаня. Половина третього служить за кухню, а друга половина за комнату столову. Четвертий вагон є призначений до цілий канцелярїї, а п'ятий до сьвідків, а на кождім з п'яти вагонів є по дві спальні, а в кожній з них є по дві ліжка. П'ятий вагон містить в собі цілий ряд комнат до снаня. Половина третього служить за кухню, а друга половина за комнату столову. Четвертий вагон є призначений до цілий канцелярїї, а п'ятий до сьвідків, а на кождім з п'яти вагонів є по дві спальні, а в кожній з них є по дві ліжка.

— Франко в Києві. Як доносять „Кієвскія Вісти“, в Києві гостить тепер д-р Іван Франко, що прибув там минулого тижня зі Львова. Знаменитий наш письменник не зовсім подужав з тяжкої хвороби, що постигла його минулого року. Руки у нього спаралізовані, так що він зовсім не володіє пальцями. Все-ж таки задержав він живий інтерес до науки, відвідує в Києві бібліотеки, цікавлячись головою славянською фільологією. Шановний учений побуде в Києві ще з оден тиждень, а потім верне ся до Львова.

— Безграмотність в Галичині. Після статистики з 1900 р. було в Галичині безграмотних: Русинів 2,459,430, Поляків 2,104,899, Німців 100,736, чужинців 11,882; разом 4,678,022. Таких, що уміють читати і писати було: 1,490,774 Поляків, 558,674 Русинів, 107,799 Німців, 8,618 інших і 18,915 чужинців; разом 2,184,780. Лише читати уміло: 386,360 Поляків, 62,359 Русинів, 3892 Німців, 57 інших, 409 чужинців, разом 453,137.

БАЛЬ! БАЛЬ!
устроєє дня 8-го мая с. р. в гал. п. Григор. Чукалн, ч. 602 Ridge Ave., Allentown, Pa.
Бр. сьв. Арх. Мих. —
Весь дохід призначений на гал. кат. церков Непор. Зачатія Пр. Дїви Марії.
Вступ для муцин 25 цїт, для жінок і дівач 15 цїт.
Початок о год. 6-її вечером.
Усїх Русинів щиро-сердечно запрошує
Комітет.

Велике народне ВІЧЕ
в справі засуду Мирослава Січинського в Галичині
відбуде ся
заходом Укр. Товариства „Просвіта“
в неділю 9-го мая 1909 р.
о 4-її год. попол.
в Hanington Hall, 214-216 E. 2nd Str., New York.

Відгомін сего засуду, котрий тепер потряс цілою гал. Україною відбив ся сумним ударом і на ам. Українці. Звірське поступоване Ляхів перейшло вєні можливі границі. Укр. Народе! Ти видиш знущанє Ляхів-катів над Укр. Народе. Ти видиш Народе молодця, котрий посвятив своє молоде жите за тебе! Тож приїди на се Віче, де всі разом запротестуємо проти звірства галицк. Ляхів-гнобїтелїв. Не пожалуй труда, Укр. Народе, але приїди численно, не пожалуй пожертвувати хвилі для того молодця, котрий не жалував свого молодого жите за Тебе.

КОМІТЕТ
Укр. Тов. „Просвіта“
в Нью Йорку.

БЕЗ ЖОЛУДКА.
Богато операціями доказано, що чоловік може жити, принайменче якийсь час, наколи йому виїме ся жолудок. Але яке то жите буде для такої людини? Можна мати про се хотїя дуже слабеньке виображенє, коли захворюємо і не можемо їсти без болю і иньших долеглостей. Людина з хорим жолудком менче-більше находить ся в тім самім положеню що і людина без ніякого жолудка. Се вказує на обставину, як важною річє є у важне піклованє ся жолудком. Як лишєнь спостережете зміну в травленю, зміну апетиту або ослабленє, то сейчас мусите ужиквати Трінєра Американський Едіксір Гіркого Вина. Воно приноворує органи травленя до праці, відсвїжує цілу систему, очищує і збогачує кров і в сей спосіб відживлює кождо частинку нашого тіла. Ужикайте сього вина завсїгди, як що хочете мати добрий і здоровий жолудок. По всїх другсторях.
Jos. Triner,
616-622 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
рес: Rev. N. Pidhorecki,
329 East 20-th Street,
New York, N. Y.
напротїв Рускої грек. кат. церк. кий сьв. Юрія.
16-19

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Покровитель і почетний член
Р. Н. Союзу.

Іх Преосвященство Стефан Со-
тер Оптинський, перший русь-
кий єпископ в Америці.
Головний Уряд „Р. Н. С.“ на ро-
ки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балор,
712 Carson Str. S. S. Pittsburg,
Pa.

Предсідатель:
Дмитро Канігула,
McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут Кульчицький,
Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозій Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.

Андр. Стефанович, Pittsburg,
Pa.

Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Черін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St.
Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, 816 N. Frank-
lin St., Philadelphia, Pa.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washing-
ton Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Пурковський, 184 Hudson
Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:
К. Кирців, 184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

Головний організатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str.,
Holyoke Mass.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ —
одинок руско народна органі-
зація в Америці.

Приймає членів від 1 року
до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:
В разі смерті члена кляси „А“
(ціле посмертне) \$1000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“
половину посмертного \$500.00

Посмертне за жінку або мужа
члена кляси „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа
члена кляси „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до
\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг
або рук \$1000.00,
б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.

Если отец родини в шпитали
божевільних, Союз платить
по року родини \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу,
мусить вписатись також до брат-
ства, яке належить до Союзу.

ВАЖНЕ
ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ
Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що
всі гроші належать до каси Р. Н.
Союзу, посилаєся так: на money
order-ах або чеках виписуєся
імя Alex Sharshon, Shamokin,
Pa. Дальше так записаний по-
ney-order або чек не посилаєся
до Голов. Касієра, але враз з ви-
казами до Голов. Секретаря. Го-
ловний Секрета опісля відсилася
їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Посмертні вiсти.

Цаповчак Михайл, ч.
Р. Н. Союзу від. 110 Leetsdale,
Pa. помер 16-го цвітня с. р. Не-
біщик походив з Угорщини, се-
ла Рокитов, стол. Земплин..

Бегала Марія жена Ю-
рія члена Р. Н. Союзу від. 116
Lansford, Pa. померла 26. груд-
ня 1908, в старім краю.

Занько Настя жена Гри-
ця члена Р. Н. Союзу від. 203
Brooklyn, N. Y. померла 12-го
цвітня с. р.

Кравець Андрей член
Р. Н. Союзу від. 95. Beaver Mea-
dows, Pa. помер 30. марця с. р.
Небіщик походив з Галичини,
села Воля Яворова, пов. Сянок.

Вічна пам'ять!

Ч. 905 КВІТ \$121.00
на стодвайтять один доларів, ко-
трі п. М. Грубий отримав з по-
смертної заповіді по Ільку Мі-
труцький на пох. кошта з Голов-
ної Каси Руского Народного
Союзу в Америці.

Auburn, N. Y. 1909.

М. Грубий.

Свідки:
Мих. Полянський,
Іван Перун.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 38.
Іван Питель предс.,
Михайл Грубий секр.

Ч. 908. КВІТ \$1400.00
на тисяч чотирьох доларів,
котрі п. Анна Фик отримала як
посмертну заповідь по мужу
Грицю з Головної Каси Руского
Народного Союзу в Америці.

West Pawlet, Vt. 26 Apr. 1909
Анна Фик.

Свідки:
Микола Фецич,
Стеф. Дунда.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 17.
М. Фецич предс.,
Стеф. Дунда секр.

Ч. 912 КВІТ \$800.00
на вісімсот доларів, котрі опі-
кунка п. Юліяна Метений для
сиріт отримала як посмертну за-
повідь по Йосифі Метений з
Головної Каси Руского Народ-
ного Союзу в Америці.

Trenton, N. J. 22. April 1909.
Юліяна Метений.

Свідки:
Ю. Слабода,
Іван Гудак.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 121.
Ю. Ваціч предс.,
Іван Паславський секр.

Ч. 851. КВІТ \$200.00
на двіста доларів, котрі п. Юлія
Метений отримала як пос. запо-
вогу по мужу Осифі з Гол. Ка-
си Руского Народного Союзу в
Америці.

Trenton, N. J. 22. April 1909.
Юліяна Метений.

Свідки:
Ю. Слабода,
Іван Гудак.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 121.
Стеф. Врзели предс.,
Іван Паславський секр.

Ч. 842. КВІТ \$600.00
на шістьсот дол. котрі п. Миха-
їл Грайцар відобрав як посмерт-
ну заповідь по жені Марії з Голов-
ної Каси Руского Народного
Союзу в Америці.

Trenton, N. J. 22 Febr. 1909.
Михайл Грайцар.

Свідки:
Марія Черемшак,
Марія Гудак.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Відділ (число) 122.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

SPANGLER, PA. бр. Благ.
Пр. Бог. від. 120 подає до відо-
мості, що нових членів в віці
від 16 до 35 літ буде приймати
в місяцях маю, червню і липню
за половину вступного.

М. Белей секр.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Вас.
Вел. від. 229 подає до відомості
що від тепер братські мітинги
будуть відбуватися з кожду
третю неділю о год. 3:20 по
пол. в церковній галі.

Г. Дзьобко секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр.
сьв. Василья Вел. від. 168 подає
до відомості, що дня 9-го мая с.
р. припадає річний мітинг. По-
чаток о год. 2-й по пол. в галі
Massorust. Справозданє касове
і вибір нового уряду. Неявив-
шийся член заплатити 50 цнт. а
урядник \$1.00 кари. Нових чле-
нів буде приймати ся в місяцю
маю без вступного.

Гр. Гатала пр.,
М. Белнів секр.

NEW YORK, N. Y. тов. „Зо-
ря“ від. 69 подає до прилюдної
відомості, що мітинги відбува-
ють ся 1-ої і 3-ої суботи каждо-
го місяця. Кождий член мусить
вирівнати всі свої залежності: 1.
місячне, 2. розмет, 3. кари; в ра-
зі невіривання своїх залежностей
зістає суспендований.

В. Маркевич предс.,
М. Мартинів кас.,
Й. Биць секр.

DESLOGE, MO. бр. сьв. О.
Ник. від. 225 подає до прилюд-
ної відомості, що братські мітин-
ги перенесено з першої неділі в
місяцю на другу. Найближ-
ший мітинг відбуде ся 9-го мая
о 1-й год. по пол. в парохіаль-
ній галі, коло руської гр. кат.
церкви.

А. Балігроцький пр.

DONORA, PA. бр. сьв. Димі-
трія від. 157 подає до відомості
що в місяцях цвітню і маю при-
ймає до братства за половину
вступного. Мітинги відбувають-
ся в кожду четверту неділю по
першим в галі під церквою на
5-й улиці.

Ів. Цейко секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „За-
порож. Січ“ повідомляє всіх же-
нщин, що до товариства приня-
має ся жінчин без вступного в
місяцях: марцю, цвітню і маю.
Кожда жінчина платить 25 цнт.
місячно, а в разі хвороби дістає
3 дол. бенєфіту тижнево.

Мітинги відбувають ся в галі
Козачика 167 E. 4-th Str. N. Y.

С. Гладкий секр.

SMOKE RUN, PA. бр. сьв.
Георгія, від. 135 повідомляє сво-
їх членів, що 9-го мая відбуде ся
посвяченє братського прапора
(застави). Кождий член того
братства має явити ся в братській
шапці і відзнаці під карою 2 д.
Повідомленє се не тикаєсь
членів на дальших плейзах.

А. Клим секр.

ELIZABETH, N. J. бр. сьв.
Вол. від. 65 повідомляє отсим,
що піврічний мітинг відбуде ся
на дни 9-го мая с. р. в галі п.
В. Левчика ч. 48 Washington Av.
Неявившийся член заплатити
50 цнт. а урядник 1 дол. кари.

Ю. Кравець,
В. Левчик.

PROVIDENCE, R. I. тов. ім.
Князя Данила від. 73 повідом-
ляє, що слідуєчий мітинг відбу-
де ся 9-го мая о годині 3-й по
полудні під числом 65 Florence
st. Дуже важна справа отже без-
условно кождий член і урядник
має явити ся.

Г. Болух секр.

КЕОКЕЕ, VA. тов. „Січ“ від.
219 взиває тих членів, що повід-
їздили до Пенсильвенії, аби зго-
лосили ся безпроволочно до:

Т. Починок,
938 Mt. Vernon Ave.,
Scranton, Pa.

SCRANTON, PA. уряд бр.
Пр. Діви Марії від. Р. Н. С. 123.
подає до відомості, що мітинг
відбуде ся 9-го мая с. р. о год.
2-й по полудні в галі церков-
ній, позаяк мітинг з галі Лука-
на перенесено до галі церковної,
де буде ся відбувати всегда. За-
для важних справ, кождий член
має на мітингу появитись.

Просить ся рівнож, щоби по-
явилися котрого будь дня перед
мітингом о год. 7-й вечером в
важній справі слідуєчі члени:
Андрей Кузенка, Іван Менюк,
Юрко Козновський, Петро Млод-
ковський, Василь Савка, Філим.
Павлик, Василь Михайлів, Іван
Хас, Ізидор Левицький, Григорій
Бомба, Френк Шубер, Федько
Станицький, Стефан Телішак,
Михайло Добровольський і Іван
Денис.

Василь Груцеляк предс.,
Григорій Василья касієр,
Петро Кирилюк секр.

NORTHAMPTON, PA. Успе-
нія Пресьв. Богородиці від. 33.
ухвалило на мітингу дня 28-го
лютого 1909. за внесенем о. П.
Лучечки жертву на церков ка-
тедральну: \$1.00 від члена маю-
чу стягнути ся в сей спосіб:
кождий член нашого відділу
сплатить сего 1 дол. до брацкої
каси одно разово, або також і
місячно 10 центовими ратами в
протягу року від нинішного
дня.

Теодор Федько предс.,
Михайл Чепеляк кас.,
Тарас Кокочкий секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр.
сьв. О. Никола від. 104. Р. Н.
С. подає до відомості що дня 9.
мая 1909 р. має відбутися квар-
тальний мітинг, на котрий кож-
дий член мусить безусловно я-
вити ся: вирівнати свою залеж-
ність, бо котрий не вирівнає то
буде виключений як з бр. так із
Р. Н. Союзу. Має перевести ся
контроль книжок з діяльності
за минулих три місяці. Нея-
вившийся член заплатити 50 ц.
а урядник \$1.00 кари.

Николай Ваверчак предс.,
А. Кукуруза секр.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв.
Вол. від. 108 повідомляє що річ-
ний мітинг відбуде ся в суботу,
дня 8-го мая, точно о 7-й годи-
ні вечером в галі під числом 167
E. 4-th St. Просить ся всіх чле-
нів прибути, бо на мітингу бу-
де залагоджуватись важні спра-
ви а також вибирати ся буде но-
вий уряд.

Повідомляє ся рівночасно що
наступуючий місячний мітинг
відбуде ся дня 15-го мая в галі
під числом 167 E. 4-th Str. то-
чно о 7:30 вечером.

К. Наконечний,
бувший секретар.

ST. LOUIS, MO. бр. сьв. Во-
лод. Вел. відділ 179. подає до ві-
домості, що вибрало слідуєчий
новий уряд дня 18. цвітня с. р.:
В. Колодїй пр.; Д. Коштовський
з. пр.; В. Пасічник секр.; Т. Ро-
бак з. секр.; П. Зарубинський
кас.; Т. Кушляк з. кас.; О. Куш-
ляк і Д. Коштовський контрол.
комісія; О. Пасічник і С. Зелін-
ський надзирателі хорих на
Victor St. St. Louis, Mo.; Н. О-
сарчук і Гр. Голоднюк надзир.
хорих на 18-й улиці St. Louis,
Mo.; М. Мараз і А. Балж надз.
хорих на East St. Louis, Ill.; С.
Чорнобай дверник; М. Петров-
ський організатор.

В. Колодїй предсід.
В. Пасічник секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відома чле-
нам читальні „Просьвіти“ в
Philadelphia, Pa., що річне засі-
данє відбуде ся в неділю, дня
9-го мая с. р. о 2-й год. по пол.
Усіх тих, що довгий час дер-
жать книжки взиває ся, щоб їх
принесли перед річним засіда-
нем. Усіх тих, що мали-б охоту
вступити в члени читальні пови-
тає ся дуже радо в означенім ча-
сі під ч. 605 S. 2-nd Str., Phila-
delphia, Pa.

Ів. Кречковский пр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукування знакомих, оголо-
шеня балів, представлень, ско-
дин і т. п. друкуємо в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
за оден раз. Гроші треба приси-
лати наперед.

ПЕРШИЙ БАЛЬ

на дохід гр. кат. церкви сьв. Ап.
Петра і Павла в Монесем, Па.,
уряджує товариство „Банду-
рист“ дня 15-го мая 1909 р. в ні-
мецькій галі. Забава буде
переплітана хоршими піснями
„Бандуриста“. Початок о год. 3-
й з полудня.

Вступ 50 цнт. для самотних
жен 25 цнт.

17—18 Комітет.

ПОЗІР! PROVIDENCE, R. I.

Перший Великий Русько Укра-
їнський БАЛЬ!

устроює тов. Кн. Данила в Со-
боту, дня 22-го мая 1909 в „Co-
lumbia Hall“ на Putman st. По-
чаток точно о годині 6:30 ве-
чером. Запрашає ся всіх чесних
Русинів з Провіденс і околиці,
де молоді і старі зможуть доволі
забавити ся. Музика руська.
Вступ для мужчин 25 цнт., для
жінщин 15 цнт. За добру забаву
ручить

17—19 Комітет.

ПОЗІР!

ТРЕТИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
уряджує бр. сьв. О. Никола в
Perth Amboy, N. J. 730 State St.
Pulaski Park дня 30. мая 1909 р.

Початок точно о год. 4-й по
полудні. Вступ для мужчин 25
цнт. для жінчин вступ вільний.

Весь дохід призначений на гр.
кат. Церков. Всіх Русинів з
Perth Amboy і околиці запро-
шує ся щиро.

Музика буде грати під прово-
дом Русина, М. Хріна.

За добру забаву і музику ру-
чить

17—18 Комітет.

БАЛЬ

устроює тов. „Любов“, в суботу,
дня 15-го мая с. р. в New Aca-
demy Hall, 525 S. 4-th str., Philadel-
phia, Pa. Початок о 7-й годині
вечером. Всіх, що люблять весе-
ло забавити ся, щиросердечно
запрошує

16—18 Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство сьв. Арх. Ми-
хаїла від. 84 в Canonsburg, Pa.
дня 8-го мая с. р. Початок о го-
дині 4-й по пол.

Знаменита музика і услуга.
Вступ 50 цнт. За добру забаву
ручить

17—18 Комітет.

ПОЗІР!!! ПОЗІР!!!

устроює „Тов. Січ“ в New Ken-
sington, Pa. від. 158. Р. Н. С.
в суботу дня 15-го Мая 1909 р.
в Opera House на 4-th Ave. New
Kensington, Pa.

Початок точно о годині 4-й
вечером. Вступ для мужчин 50
цнт., дівчата даром.

Запрашає ся всіх чесних Ру-
синів з New Kensington, Pa. і о-
колиці на сей ПЕРШИЙ СІЧО-
ВИЙ БАЛЬ де молодші і стар-
ші зможуть до волі забавитись.
За добру забаву ручить

17—18 Комітет.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Законом Укр. Товариства „Про-
світа“ Від 204 Р. Н. Союзу
відбде ся

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

дня 29-го Мая 1909 р.
в Manhattan Lyceum, 66-68 E.
4-th Str. New York, N. Y.

Оркестра п. Г. Смоленського.
Між танцями розривка для
молодежи: „Почта любови“.

Початок о год. 7-й вечером.
Вступ 25 цнт. від особи.

Запрашаємо на той Баль всіх
Українців, так Нью-Йоркських як
і доколичайних.

Весь чистий дохід призначе-
ний на школу ім. Олени Січин-
ської в Галичині.

За чесну забаву ручить
17—20 КОМІТЕТ.

ДЕ Є

мій брат, Андрей Плішек, родом
з Супранівки, пов. Скалат. Че-
рез довгий час мешкав в Геркі-
мер, Н. Й. і вісім місяців тому
десь пропав. Хтоб о нім знав, а-
бо він сам зволить повідомити:
Steph. Plishek,
233 Perry Str.,
15—18 Herkimer, N. Y.

ДЕ Є

В місяць Марцю є приступили до Р. Н. Союзу є діючі нові Братства і члени.

Товариство „Січ“ в Elizabeth port, N. J. Відділ 234.

Скоренький Теодор, Федунка Федор, Сапса Микита, Колодій Софрон, Лисий Федор, Пришняк Сенько, Генег Волекса, Могіла Григорій, Грушка Федь, Горінь Йосиф, Фуртас Стефан, Кіценюк Іван, Попіль Іван, Сулік Стефан, Данилик Никола, Притика Семен, Кіценюк Кость, Мазурик Захар, Янків Григорій, Генег Лука, Наумиц Федор, Чорний Матвій, Запотьний Яков, Рудніцкий Андрей, Генег Гілько, Кіценюк Андрей, Мазурик Яков, Горбатий Василь, Чечіль Тома, Сташко Павло, Рудніцкий Гриць, Шевчук Юрій.

Бр. сьв. Арх. Михайла в Rossford, Ohio. Від. 235.

Мисків Яков, Вайнер Іван, Андрець Юрій, Бобак Павло, Динько Михайло, Гідич Йосиф, Холевка Іван, Кушнер Ігнатій, Завійський Максим, Вайнер Михайл, Цеплий Михайло, Петруняк Василь, Бобак Николай, Цеплий Іван, Кушнер Теодор, Динько Іван, Мермер Йосиф, Кушнер Михайло, Бобак Іван.

Сестрицтво Преч. Діви Марії в Ambridge, Pa. Від. 236.

Лабан Текля, Гера Евка, Бучак Марія, Малиновска Антоніна, Данилович Ірена, Ілько Марія, Кріль Евка, Валько Анна, Валько Марія, Рушко Варвара, Рушко Натазія, Вроновска Евка, Роголь Тереса, Єсик Францішка, Ніженкевич Анна, Череп Ксеня, Бован Анна.

Бр. Состівія сьв. Духа в Chester, Pa. Від. 237.

Марко Пророчук, Стефан Гладкий, Іван Білінський, Онуфер Звуляк, Стан. Камінський, Василь Ліщавський, Іван Наконечний, Ілько Вовк, Яцько Шумило, Онуфер Вовк, Іван Звіжанський, Юрко Звіжанський, Ст. Мельник, Василь Шлемко, Демко Сеньків, Гідарий Бандровський, Григ. Беца.

Сестрицтво Преч. Діви Марії в New Alexandria, Pa. Від. 238.

Самець Каська, Яцькович Марія, Смолинська Марія, Якимець Юлія, Бігун Евка, Фурманек Марія, Дендзель Марія, Кріль Анна, Міканік Анна, Хопик Марія, Гречон Марія, Іванюк Християна, Косарчик Катерина.

Братство сьв. Георгія в Philadelphia, Pa. Від. 239.

Сарчинська Катерина, Ортинський С. С. Впреосьв., Ортинський Йосиф, Кушнір Іван, Міц Василь, Боднарчик Онуфрей, Вільчинський Стефан, Кушнір Гриць, Сорока Іван, Шушнір Прокіп, Шкодовський Максим, Вишванюк Михайло, Бучацький Теодор, Вигодованець Олекса, Скольський Андрей, Сарчинський Стан., Харитон Стефан, Шемейло Дмитро, Бурчка Олекса, Черкас Іван, Фока Іван, Швайка Николай, Дімай Василь, Мельничук Дмитро, Матюляк Василь, Онисчук Стефан, Бабій Іван, Шевчук Михайло, Мочернюк Іван, Білецький Грінько, Машковський Василь, Генік Михайло, Павлінець Мих., Данилович Йосиф, Фіна Андрей, Кузьма Юрій, Швайка Гелена, Квасінський Михайло.

Братство сьв. Петра і Павла в Portage, Pa. Від. 240.

Томко Пайза, Главицька Стефан, Кошицкий Мих., Голден Іван, Лодзинський Якуб, Олійник Мих., Газдов Іван, Газдов Павло, Сотяк Андрей, Місар Іван, Нивинський Петро, Нивинський Йосиф, Мельник Іван, Федоришин Михайло, Росицький Іван, Нивинський Іван, Лазор Іван, Піткалицкий Николай, Піткалицкий Андрей, Томко Андрей.

Братство сьв. Ольги в Newark, N. J. Від. 241.

Полюга Павліна, Хвалік Марія, Войтович Анна, Фенько Марія, Циктор Катерина, Качмар Текля, Водяк Зоя, Скошинець Марія, Макар Катерина, Сигор Юлія, Коцюба Юлія, Беньковска Марія, Диманська Анна, Воляр Ева, Старик Текля, Салічинська Юлія, Вадяк Анастасія, Мовчан Антоніна, Мурицька Ксеня.

Братство сьв. Йосифа в Nagerstville, O. Від. 242.

Зиморзьяк Йосиф, Буковинський Стеф., Амброзьяк Вацлав, Левандовський Йосиф, Сумирацький Іван, Цидило Петро, Мацевський Стан., Козловський Стан., Козловський Йосиф, Францкевич Віктор, Донцевич Францішек, Крипцо Френк, Кришак Павел, Лизак Николай, Гордієвич Станіслав, Борковський Владислав.

В. 1. Сінкус Станіслав.

В. 2. Домбровский Дмитро.

В. 6. Стойка Вас. Ференци II, Стойка Мигали, Петров Михайло, Корінець Іван, Лемак Юрій, Ковач Василь, Пенюк Михайло.

В. 9. Ковтун Стефан, Скошник Іван дит.

В. 10. Пелехач Кліментій, Ромцьо Марія дит. Хвалік Анна дит., Зановяк сиф дит.

В. 11. Старанкович Мих. дит.

В. 15. Мазурек Станіслав.

В. 16. Павліничак Митро, Рошко Михайл, Бабін Іван.

В. 17. Пуглик Йосиф.

В. 19. Костик Іван і Фалат Анна II діти.

В. 20. Бішчак Андрей, Ковальчик Стефан.

В. 23. Щерба Юрій.

В. 25. Співак Теодор.

В. 26. Шимчук Василь.

В. 28. Бачинський Михайл, Сова Лукач.

В. 31. Кочак Михайло.

В. 32. Бескіт Михайло.

В. 33. Луканіан Іван, Оренчак Стефан, Гузий Яцько.

В. 34. Вовчак Семан.

В. 36. Шведа Михайло, Пелеш Андрей, Солоника Іван дт.

В. 39. Величка Матій, Мардзінський Василь.

В. 41. Семаницкий Яцько.

В. 42. Балицкий Стефан, Секула Йосиф і Секула Марія діти.

В. 43. Ринявец Андрей, Мізковска Анна дит.

В. 46. Прибиш Стефан.

В. 48. Дандар Юрій.

В. 49. Бродка Владислав, Брашчак Йосиф.

В. 51. Іванік Іван, Слабий Федор, Сова Йосиф.

В. 52. Матава Елисавета Тит Михайло, Гамадий Юрій.

В. 53. Витяш Гелена дит., Ципенко Стефан.

В. 55. Рйобка Гриць.

В. 56. Чернів Николай, Кончак Стефан, Герляк Павло, Вархоль Павло дит.

В. 57. Павелчак Андрей.

В. 59. Фурла Филип, Яницка Валерія дит., Мнахальський Матей.

В. 62. Поломацканич Митро, Росенко Стефан, Цимбала Павел дит.

В. 67. Лесний Іван.

В. 69. Титла Амброзій.

В. 70. Кічак Антін, Вальчук Григорій, Бішко Василь, Кланцко Михайл, Грушка Панько.

В. 72. Драгус Ладомір, Рудавський Николай, Палюх Анна і Гіляш Іван діти.

В. 73. Данилів Василь, Кондрат Андрей.

В. 76. Крайц Іван, Сушинський Іван, Фридер Д. мян, Федішин Николай, Ярмій Михайло.

В. 77. Стахняк Іван.

В. 80. Красняник Іван, Гладиль Петро, Клаванич Петро.

В. 86. Филип Григорій.

В. 90. Лопух Юрко.

В. 91. Салага Семко.

В. 97. Гадич Евка.

В. 98. Морох Анастасія, Морох Анна, Морох Олена Ковалишин Стефан, Кекіш Стефан, діти.

В. 102. Волянський Василь, Трач Тимко, Пашкевич Петро, Пільх Антін, Паллик Василь, Литвак Ігнат.

В. 104. Янушак Матей.

В. 105. Кузьмінський Стеф.

В. 106. Воробець Юрко, Волковецкий Лев.

В. 107. Гарбулінський Френк.

В. 109. Булаш Станіслав дит.

В. 113. Дашкевич Антошко, Попович Іван, Дацко Николай, Візняк Ілько, Рилуф Яцько, Куш Юско.

В. 116. Бобир Іван дит. Скрипник Милько.

В. 117. Яліцкий Іван, Лешинський Григ., Добушак В., Свержинський Омелян.

В. 119. Туряніца Іван.

В. 120. Гнаткович Николай.

В. 121. Сімцо Андрей, Міжанін Михайло, Міжанін Іван, Блонярш Анна, Яско Марія, Яско Ілона діти.

В. 122. Гвіздяк Зузанна Гвіздяк Марія.

В. 123. Булик Василь, Хомин Михайл, Демкович Михайл, Гнус Василь.

В. 124. Радь Юрій.

В. 129. Кірин Френко.

В. 132. Синяшин Іван, Янковський Мих., Пуц Ігнац, Павчинський Мих.

В. 133. Швець Ілія, Кузьма Василь, Швець Анна.

В. 134. Дуфала Мих.

В. 135. Тимайв Ілько, Банковский Гриць, Лучейка Ілько, Мигельч Николай.

В. 136. Телес Осиф, Драган Андрей.

В. 140. Кибало Николай.

В. 142. Данилишин Кирило, Маркович Михайл.

В. 143. Дудак Николай.

В. 144. Марія Гутник, Шкварок Йосиф, Шкварок Варвара.

В. 146. Данила Михайл, Шевчик Роман.

В. 147. Маркович Стефан, Дверніцкий Адам.

В. 148. Мілан Юстина.

В. 149. Шмпрка Михайл.

В. 152. Баран Марія, Гульта Марта.

В. 154. Легін Іван.

В. 155. Гавриш Теодор, Гавриш Семен.

В. 157. Ятчинин Анна дит.

В. 158. Гарчмак Антін.

В. 165. Гавриляк Іван.

В. 168. Гелета Нестор.

В. 169. Іванкевич Митро.

В. 174. Волович Николай, Карпінський Михайл, Садовський Константин.

В. 175. Шиманський Іван.

В. 176. Вацко Павло.

В. 177. Савчук Григорій, Мойсчук Деяис.

В. 179. Парис Андрей, Каваць Андрей.

В. 182. Лазоришин Юрко, Яроцкий Теодор.

В. 183. Катра Вікторія, Щирба Іван.

В. 188. Лазоришин Іван.

В. 189. Галків Василь, Кулак Іван, Антоняк Андрей, Кіндя Семан, Кулак Петро.

В. 191. Онушак Михайл.

В. 192. Бойко Стефан, Німий Никола, Дачинин Дмитро.

В. 197. Хрін Юрко дит.

В. 199. Гарпас Гелена.

Михайло, Андрушко Федор, Гінда Василь стар.

В. 210. Ульчак Петро, Кутний Михайло, Хухрик Пилип, Рейент Андрей, Лемішка Михайло, Стець Олекса, Начас Петро.

В. 213. Ошуст Василь.

В. 216. Станкевич Йосиф, Віклук Варвара, Бігусяк Полагна.

В. 217. Драї Теодор, Гатіляк Николай, Медзяк Йосиф, Галушак Антін, Кулич Симеон, Борчук Клим, Рудий Теодор, Стефанюк Іван, Кукла Петро, Енгель Йосиф, Грівер Петро, Сасвич Анагол, Стефанюк Михайл, Дах Матвій, Царик Мартин.

В. 222. Онушак Яцько, Василь Юрій, Ніппійвода Николай, Бігусяк Николай.

В. 223. Терепенко Микола.

В. 225. Коваль Василь, Чичула Григорій, Гресквіль Йосиф.

В. 227. Кулик Николай.

В. 228. Кирил Юстина, Вслотка Марія.

В. 229. Шрек Елисавета, Кібак Іван, Федюк Ілько, Лазоршак Михайло.

ВСЯЧИНА.

— Сонішне світло а вік людського життя. Недавно власти швайцарського кантону Тессін, припоручили розслідувати, чи частіше діланс сонішного світла впливає корисно на відносини для підтримання здоров'я, чи зменшує смертність і продовжує вік життя. Се вже старе правило життя, щоби як найбільше знаходити ся на сонці і о скільки можливо такі винаймати мешкання, до яких заходять сонішне світло. Помешкання, звернені не до сонця, бувають дуже нездорові і многі люде старають ся як найскорше їх позбутися, бо звисно, що лучи сонця вбивають всякі бактерії. Можемо отже рішучо сказати, що в околицях, рідко освітлюваних і огріваних світлом сонця, бактерії всяких хороб довшо задержують ся і шкідливо ділають. Доси не маємо ще докладної статистики, чи недуги навіщують більше помешкання, звернені до півночі, чи помешкання в вузеньких улицах, до яких сонце рідко коли доходить. Можна однако напевно прийняти, що четверта часть мешканців в місті підлягає недугам більше, чим інші мешканці, бо звичайно четверта часть лемів звернена до півночі. Що не всі люде, замешкуючі дома звернені до півночі, хорують причиною сього лежить в тім, що відповідна пожива, руханка на свіжій воздусі, заступають в части діланс сонішного світла. Не дасть ся заперечити, що світло сонця спомагає циркуляцію (обіг) крови та спричиняє приріст крови і її відсвіжує. Після заряджених в кантоні Тессін дослідів приходимо до пересвідчення, що між частішим ділансом сонця в околицях звернених до сонця і віком людського життя, заходять певна звязь, бо незвичайно багато там буває старших людей. І так на тисяч мешканців по містах кантону припадає 10, що доживають 80 літ, а 44 до 70 літ. Тому отже, що в тих сторонах сонце світить 300—312 днів в році, певно може ся звязь між тими обома проявами. І як би ми се рішучо твердили, то мусіли би прийняти, що чим ближше до рівника, тим довше живуть люде, бо там найбільше світло сонця ділає. За то чим далі від рівника до бігунів, вік людського життя повинен би бути коротший. На ділі так не є, отже на певно і рішучо годі твердити, що вплив сонця є услівем довшого віку.

— Оригіральна кара рос. батюшки. Газеті „С. О.“ пишуть з владимірської губернії, що там є пан-отець Д. Л., який додумав ся до нового способу заставляти дівчаток в школі любити науку. Коли яка дівчина не навчи-

Позір. Братя Русини!

Я зроблю а найліпшого матеріалу за найнижші ціни

Братські шапки, Біднаки, Ласи, Бродки, Фани, Хоругви Уніформни, Печатки всякого рода так для братств як і для поодиначих осіб

Продаю майліпші види в життя Ісуса Христа від Рождества аж до Вознесенія. Продаю тож книжки до молен і святі: руські, польські і словенські по дуже паявних цінах. — Єсьм Русином, а до того членом Р. Н. Союзу. Проч а чужини! Удавайтесь лиш до свого! Як хто знає, най так пише за роботу гарантую. Моя адреса така:

Stefan Kalakuka

215 Moran Court, —*— Scranton, Pa.

ла завданого, то пан-отець зараз приказує: „розплітати касу“. Дівчина розплітає і починає плакати. Тоді він звертає ся до другої дівчини: „І ти розплітай“. Ся розплітає і собі плаче. Тоді законовчитель садовить їх разом, спинами одну до другої і починає сплітати дві коси в одну. Батюшка — каже газета, добре вмє плести, робота йде скоро і через дві хвилини коса вже готова. Дівчата сидять і поворухнутися не можуть. Часом, коли охота, батюшка сплітає коси у двох, трьох пар. Коли батюшка йде з класи, то дівчата розплітають коси і теж плачуть. Се ім не скоро вдасть ся, бо батюшка добре вмє ховати кінці. Був випадок, що дівчата йшли сплетені і по вулиці. Хлопчики дуже радіють, що вони не мають кос.

Жа Жабоженства Масві

поручає ся книжочку

Парахис до Пресві. Богородиці

Можна дістати в Руській Книгарни 12 штук за 50 цнт.

Ruska Knyharnia,

404 Broadway, Scranton, Pa.

ОРХЕСТРА РУСЬКА

ІВАНА ЗЕЛІНСЬКОГО

поручає памяти Вп. Родимців при нагоді балів, пікніків, представлень, весіль і т. п. нагод своєю знамениту зіграну музику

18 Clinton Str.,

16—19 New York, N. Y.

Фарми на продаж

в першій руській мольонії, в північно-захід. Тексасі.

Єслиб хто з Русинів хотів набути таку фарму в північно-західній Тексасі в першій руській мольонії, чи то за готівку по 15 дол. від акта, чи на сплати до 6 літ, чи на рент, звольте зголосятись до

A. Wala,

Box 163, Forth Worth, Texas.

„Гайдамаки“

МІСЯЧНИК

для українського робучого-народа в Америці.

Виходить в четвер з кінцем кожного місяця під чвсом 339 E. 20-th Street. New-York, N. Y.

Передплата на рік 100 долар. В Австрії і Росії „150. долара

Адреса: „Haydamaka“

127 East 7 Street, New-York N. Y.

G 60

Хористна праця для кожного!

Потукуємо чесних людей до розповсюдження нашого краєвого тютюну за добрим винагородженням. Ся праця єсть дуже пошлатна і легка для кожного Русина. В кожній місцевості знаходиться багато робітників, котрі хотіли також тютюну, який курили в своїй вітчині. Отже ми кождо-му дамо до розпродажу власне такий тютюн і його працю кодо розпродажу совістно винагородимо. Маємо тютюн російський і австрійський.

Хто зголосять ся до нас, дістанє разом з інформаціями і несподіванку, яку всі будуть йому завидувати.

Паміть сейчас по більшій інформації і прибіки тютюну, котрі видаємо даром — залучаючи 2 ц. марку на пересплку — до

Russian Tobacco Co.

132 Nassau St., Room 301, Dept. 8, New York, N. Y.

ХТО ХОЧЕ

дістати цілком нове видане

Мани Америки і Канади,

нехай витне се оголошенє і пришло його разом з 2 центовою маркою під адресою:

John Nemeth,

457 Washington str.,

New York, N. Y.

Передплата на рік 1909.

Українське Бжільництво

Виходить що-місяця книжками до півтора арнуша з малюнками.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

Америка	15
Ангел та пустельник і т. і.	15
Борба клас і чому бобітніки організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мільйонерів і т. п. С. 7.	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звичаї	30
Дві левади і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Емігрант	15
Жовнір	10
Журнали	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадалий народ, о-гляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	\$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	\$1
Розмова Поляка з Русиним	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповіда-ня	15
Степові люде	15
Страж	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого живе	15
Які то є люди на землі, з хо-образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач	60
Польско-англійський тлумач	60
Молитвенники в красній оправі	
Бог Надежда моя	\$2 50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські цер-ковні	10
Книжочки Братські	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерті	3
Поміники померлих душ	10

Дістати на адресу:

Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ
ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!
Безплатне Руске Бюро Праці ім. св. Рафаїла, 339 East 20th Street, New York (близько рускої грек. кат. церкви св. Юрія) межи 1 а 2 евною вишукує роботу для мушин і желицин, і, діля інформації та поради емігрантам.

Просимо всіх, що знають про яку роботу на свім плейзі для мушин, або дівчат, донести про се під слідующею адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU
339 East 20th St., New York
Іван Солтис, менеджер.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого! До Мамроша! Вє до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підірайте. Мамрош Русин справедливий, А в бізнесі все утивий — Хто-же хоче більше знати, Прошу прийти й переконайтесь. Горілки найлучші має, Бо злих зовсім не тримає. Й так віску, комовицю, Для всіх добру сливовицю Арак, коняк, рум, паленка І кмінківка солоденька; Вина рівнож всі хороші І то ва дешеві гроші. Пиво свіже і холодне — Лучше бути вже не годне. Є пияра, щоб курити Лим у него тра купити. Тому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що з контрів приїжджають Най сей адрес памятають:

Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J.

Капітал \$100,000.00
Надвизка \$633,431.51
Ціле майно \$4,327,853.05

German Savings & Deposit Bank

на розі 14-ї і 15-ї Сторон улиці South Side, **Pittsburg, Pa.**

є загально знаний, як один з найлучше проваджених Банків в Пенсильванії, що зновні ствердили і державні контролери. Щадіть отже і складайте гроші на % тільки в тім Банку як однім з найевніших. Висилаючи гроші платите від пересилки ціни поштової. Шифарти на ас-лінії II. і III. кл. Справи військові, нотаріальні і судові залагоджуємо скоро.

Й. Е. Рот, президент,
Й. Е. Ерн від екекутиви,
А. П. Міллер касієр,
Ал. Бучак ур. банку.

Пігулки „Добре здоровле“

Еслись підупав на здоровлю тому, що твій жодулок не травить в доповідно, почіпка не дає належноту а твою кров не чиста і не здоровна; если чущ ся ане-сильєм, адевернованом, неохочим до життя і не спосібним до праці; если біля голови, бесонність і т. п. дають ся тобі добре в знаки; тогди знай, що причина себго, то нагороджене трунучих гнів в твоїй крові, котрих ти мусиш повубити ся як найскорше, если хочеш бути опять здоровий А на се одитко рада взжикати пігулки „Добре здоровле“, котрі вже випилили тисячі людей. Ціна флашочки 76 цент.

Sachs Pharmacal Laboratory,
335 William Ave.,
14-17, **BROOKLYN, N. Y.**

Золота годинна і ланцюсний зарармо!

Американський вигарок, позолоченому або шкель-воні ковертом. Гарантує, що він тримає добрий час і риваєсь 10-дольо-рній годинні. За дармо ко-му вєбудь хто спродєсть 24 кавалків золотарських виробів 10 центових. Пришліть свій адрес, а ми вишлемо сі золотарські ризні; коли спродєсть пришліть \$2.40 за спродані кавал-ки ми вишлемо сию годинку і ланцюшок. **CROWN JEWELRY Co. Dept 8**
882 Bosworth Ave., Chicago, Ill.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі:

від 8-ої до 10-ої год. рано,
від 2-ої до 4-ої попл.,
від 7-ої до 10-ої вечер.

Old Phone 1269—B.

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ФОТОГРАФ

ПАВЛО ГУРДУС
77 Newark Ave. близько Henderson St.,
JERSEY CITY, N. J.

Прийдіть до мого робітні і придивіть ся мої роботи, а яко правдиві вишкопи реко-настєсь, що я більше даю, чим обі-цяю. Фотографії виконую старанно і в всякою то „новости“.

Давіть ся добре на номер дому!

P. HURDUS,
77 Newark Ave., near Henderson St.,
JERSEY CITY, N. J.

Читайте уважно!

Авертємо увагу усіх Ви Родичи до оліяночкн управлінням до пересил-кошій на стейт Конякєтїкот „**ГАВРІІЛ ДЗЯДИК,**
130 Main Str., Derby, Conn.

Личіть а котарем публічним і має ка-пітє і стейтї в сумі 10,000 доларів.

З який справі удавайте ся лиш а-мєтє. Він виробляє повновластє-мєтє рактє купна і продажі і т. д. По-дєжджє справи військові як увільне-ня від асєтирунєк, контролі, впра-і т. п. Продає шифарти на всі літє корабельні. Минє і пересилає грош до всіх краєв.

Тому, Родичи, проч а чужини; удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

Для терпачої людскості.

Як що зневіривсь Ви уже в ліка, і страпили уже усяку вадю на адо-рє, то почайтє аврає пияти старє вино в вілєм, так аванє

„Вифлєемськє вино“

якє відновлює кров, якє зробить в Вас сильних, адорових і кровєстєх. Цєвний лік в усіх недугах спричинєнєх пере-студю, недомєгавєм жодулка і крові.

Поодинокє флашка 1.00 дол.
Шість флашок 5.00 „
Дванайцять флашок 9.00 „
Гроші висилати „Моні орде-ром“. Адресувати:

W. KRYSZEWSKI & CO.
18 Geym-nim Avenue,
Jersey City, N. J.

ЖЕЛІЗНОЦІФ

Ім. з 17-мамінами
Золотий перстєнь для жєлицин, мєтє рактє купна і продажі, а сєбє включєнка позолочуваний, і гарєвєдєю на 24 літ, подєвійні ку-верти красєо вєрі-зєні! Ходитє бєз условно точно тє спєциєльнє зроблє-ний для америкє, котрі роблять при жє-лєзєнєцє, і гарантує ся на 20 літ. Нє-зависєно вєдєтє — Ми вишлемо сєбє годинник на кождє адресу за посилка-тою (C. O. D.) 76 цєт. і за авєротом пере-сєлкає, в тєм вєрєдєлєм, що кождє-мєтє вєдє оглянутє, і если єму нє по-добєє ся — то тєдї нє потребє платитє ані єднєго цєнтє. За тєвий годинник, у-мєтєго купцє трєба авєлатитє 3 дол. Дужє гарний 14 кар. золотєм позол-очєний лєнєдшюк а дармєвєсєм — до-дєє ся даром до кождєго годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.
Накладом „СВОБОДИ“ вишлє

Папєрі листові

окрашені гарними вінетами і пор-тєтєми наших руских гєнїв —
Продає друкарня „Свободи“ по-ціні 50 цєт. за 25 штукє. Адресє:

„СВОБОДА“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

50 ц. місячно за золотий перстєнь, ланцюшок і годинник!

Личє 100 маємо на продаж за місячно сплатою!

Щобї розповсюдити наш товар, продємо 100 годинників і ланцюшків позолочуваних вартості 30 доларів в місячних ратах по 50 цєт. лишє по ціні 22 доларів.

Бажачи заавєртєймувати добрє наш годинник, гарантуємо аа его виконанє і механїзм в отворєноу кофєртю. Берємо его ав-вєстєдї до репарєції, а если єм сєго нє зроблїє, можєтє перєстєти платити місячну рату. Ся гаранція є навїлєпша, якє колиєбудь дєсьє при продажі годинника. Наші годинники суть літєші як ті, які авєчєно продєсьє аа 30 доларів. Ланцюшок є позолочуваний і гарантований на 20 літ.

Авертєймуєчи наш годинник і ланцюшок, лишє 100 штук продємо по ціні 22 дол. в місячних ратах по 50 цєт. Отжє, як бачитє, продаж по тїй ціні є огранєчєна; ми кождї хвїлї маєм правє вєстримати сию офєрту. Бєлї отжє прилєтє авємєлєнє ав-пєзнє, тогди вжє нє дїстанєтє нашого товару по ціні авєжєнєй.

Пришліть протє 1 дол. як авєдатє, а ми пришлємо на вашу адресу прєкрасний годинник а ланцюшком. Рєштє будєтє платити ся сєлєдє: в протєгу перших 6 мїсєцїв 6 дол., с. є. 1 дол. місячно, а по 6 мїсєцях 50 цєт. кождєго мїсєця, доки цілє сума нє вїстанє виплачєна. По доконаній сєлатї пришлємо вам як дарунок во-лотий перстєнь, ціна котрого під гаранцією є 10 доларів, або вєр-тємо гроші назад.

Спїшіть ся в замовлєнєм і нє авєдєбайтє сєї пагодї! Мїсєчні рати суть так малї, що і навїдїйшїй можє мати сєй годинник а ланцюшком і волатий перстєнь, если авєлатитє 50 цєт. місячно.

Писіть на адресу:

SATURN WATCH CO.,
Dept. 12,
28 West 29-th Str.,
New York, N. Y.

ВИРОБИ БРАЦКІ

маш і, шалєв, відєвєкє.
хоругвє, у і формє.

Цїєна і прєвєр вє вєдєтє
Дєрєжє

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

Одинокий руский адвокат і нотар-на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПНА
Бєнауєлєрийєнє комїсар.
Залагоджє всі справи в Галїччє. Процєсє спадковї і грунєтєв. Нїдєр-грозї від довжиків. Справи військові. Споряджє контракти, повновластє і вє-мєші докумєнти. Перєпрєвєджє ітєбу-лєції і всі авєнє гіпотєчєні. З
3 N. Main Str. WILKES BARRE, PA.
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

МЕРЧАНТ

NATIONAL BANK
ШЕНАНДОА, ПА.

Капітал 100,000.00 дол.
Надвизка 120,000.00 дол.
Дєпозити вїзшє пів мїлїона доларів.

Сє є **NATIONAL BANK** зар-терований Урядом Злєчєнєх Дєржав і під бєзпосєредню кон-трєлює тогож уряду.

Є сє одинокий Банк в Шєнан-доа, Па. що має сєй власний бу-диноч, в яком мїстїть ся почта.

Вкладєтє гроші до того Бан-ку а дїстанєтє від них процєнт Банк сєй виплачєє що року ти-сєчі доларів процєнту сєім ко-стумєрам, котрі мають в нїм сєві гроші.

Там розмовлєє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улицє Мєйн і Лойд,
Shenandoah, Pa.

THE FIRST

NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50,000.00. Надвизка і нероздїлені зискє \$93,000.00.
Заснований 1864 року.
Найстаршїй Цародний Банк в Скулєкє Кавєтї.

Прєвєдїть загальний банко-вий бізнєс. Видєє мїжнародні монї ордерї, драфтї і перєсєлає гроші до всіх частїнє сєвіта. по-зичєє гроші на рєальностє. Д-лєзитє сєго банку подєвійєсє протєгом послїдєних 5 літ і авєнє-сєтє тєпєр околє \$500,000.00

Гроші перєсєлає чєрєз фірмє **Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.**

Руска Агенція Кора-бельна і Пере-силка Грошей

з кав-цією 15,000 доларів і під кон-трєлює Стейтє Ю Нью-Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контєра залагоджє слїдуєчі справи:

Перєсєлає Гроші до всіх краєв по цінах можлїво найтан-пїх і як найскорше.
Прєдєє Шифарти на ріжні літї корабельні до старєго краю і з краю до Америки по найтанпїх цінах.
Вироблєє повновластє, контракти купна і продажі за-осмєтєрєні підписом конзуля; перєпрєвєджє вєлкі янші справи зі судами і старєкравєнємї властєми.
Пєлагєджє справи військові, як увільнєнє від асєтирун-ку, військовї контролі, увільнєнє від вправ і т. п.
Мїнєє гроші — старєкравєні а америкєнєскї і америкєнєвєскї на краєві пїєлє бїжучого курєу.

Адреса:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Читалисьє вжє нову Газету

ШЕРШЕНЬ?

Правда, яка пікава і сємїшна? Образків повно, а чєшє усіх ворогів Руси авєзавєтє, бєз страху..

4 тє число „Шєршєнє“ вїшлєло на сєвєята, 5 тє вїйдє 1 го мая і його дїстануть тїлькє прєдплатникє.

Навїть до рїдного брата нє прєлєтєть „Шєршєнє“ бєз грошїє. Тому спїшіть ся і присилєтє замовлєнє гроші на таку адресу:

„SZERSZEN“
184 Hudson Street,
New York, N. Y.

Лікар + Спеціалїст

Doctor S. Robert Schultz
39 East 7th Str. New York.
Тєлєфон 3645 Orchard.

Лїчитє усякі недуги дїточї, мужєскї і жїночї.

Вилїчєнє — ели можлєвє — гварєнтує ся.

Лїчитє пїєлєя вайновїдїшїєх сєстєм елє-ктрїкєю. та посїдєє навїдїтєші елєктрїчєні мїшїнє.

Д слїджє при помєчє прємїєв Рєнтгєна Nebulitzer — одїєнєкє авїуєспїшєнїєшє сєдєтєво прєтє кєтєру при помєчє інтє-лєцій.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City.
прїмїж 2 а 3 євєнє.

Одєн з навїбїльшїх броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спєсїб. бєз вєсєких прїмї-шєк.

Хто лиш раз покєштє сєго пи-ва, то вїншого вжє нє будє пити.

Голова від нєго нїколі нє болїть, бо єсть здоровє і поживнє.

Нє трєба его зрєш-тєю хвалити, бо добрє само за сєбє гєворить.

E. ROBINSON'S SONS,
Lager Beer Brewery,
435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Тєлєфонє callє:
General Office 2333, Night Call 4854.